

IIIF-beeldinfrastructuur gekoppeld aan VKC-ecosysteem, fase 3:
Crowdsourcing, IIIF-manifestenbibliotheek en IIIF-storytelling

WP2 Proefopstelling van een crowdsourcing tool gebruikmakend van IIIF-annotaties en authorities zoals Iconclass en AAT en relevante authorities voor Plantentuin Meise

Taak 2: Gebruikersonderzoek crowdsourcing tool

Binnen deze taak werd door de Vlaamse Kunstcollectie, Plantentuin Meise, Musea Brugge, Ghent CDH en meemoo een gebruikersonderzoek opgezet, niet alleen bij het brede publiek, de zogenaamde crowd, maar ook bij de content providers of initiatiefnemers van crowdsourcing projecten.

Doel van het gebruikersonderzoek was om te polsen naar de min- en pluspunten van de huidige gebruikte tools, noodzakelijke functionaliteiten, prioritisering van de verschillende functionaliteiten, andere noden en behoeften, ...

Deliverable 4. Verslag gebruikersonderzoek crowdsourcingtool

Medewerkers werkpakket 2

Pascal Ennaert, Rein Debrulle, Karin Van der Poorten (VKC)
Sofie De Smedt, Pieter Huybrechts, Mathias Dillen (Plantentuin Meise)
Katrien Steelandt (Musea Brugge)
Nastasia Vanderperren (meemoo)
Davy Verbeke, Fien Danniau (GhentCDH)

1. Vooraf	1
2. Terminologie	1
2.1 Wat is crowdsourcing?	2
2.2 Actoren en infrastructuur	2
2.3 Crowdsourcingstaken	3
3. Gebruikersonderzoek	7
3.1 Bevragers	7
3.2 Beoogde respondenten	8
3.3 Methode	9
3.4 Timing	9
3.5 Belichte thema's	9
3.5.1 Crowd	9
3.5.2 Initiatiefnemers	10
4. Resultaten	11
4.1 Onderdeel crowd	11
4.1.1 Respondenten	11
4.1.2 Platformen en projecten	11
4.1.3 Toegankelijkheid/gebruiksgemak	12
4.1.4 Motivatie	15
4.1.5 Technische prestatie	16
4.1.6 Communicatie	17
4.1.7 Projectresultaten	18
4.2 Onderdeel initiatiefnemers	20
4.2.1 Respondenten	20
4.2.2 Platformen en projecten	20
4.2.3 Gebruiksgemak	21
4.2.4 Communicatie en interactie	24
4.2.5 Omgang met resultaten	26
4.2.6. Performantie	27
5. Bijlage: definitieve vraagstelling	29
5.1 Onderdeel crowd	29
5.2 Onderdeel initiatiefnemers	39

1. Vooraf

In het kader van werkpakket twee (WP2) binnen het project IIF-fase 3 willen de opgesomde projectpartners een proefopstelling van een publieke crowdsourcingtool opzetten. Ze bouwen daarbij voort op de expertise die ze ter zake hebben: de Plantentuin Meise en Musea Brugge rond crowdsourcing met de DoeDat-tool, de VKC met IIF en de inzet van externe autoriteiten, meemoo met gedigitaliseerde erfgoedcollecties en GhentCDH met de Madoc-tool.

Een eerste stap om tot een doordachte proefopstelling te komen, is het detecteren van plus- en minpunten van bestaande tools en destilleren van noodzakelijke en gewenste functionaliteiten. In functie daarvan worden gebruikersbevestigingen opgezet. De voorbereidingen en resultaten van deze bevestigingen worden hieronder toegelicht.

2. Terminologie

Omdat crowdsourcing en aanverwante termen in verschillende sectoren en onderzoeksdomeinen worden gebruikt en daarbij niet zelden uiteenlopende invullingen krijgen, wordt hier vertrokken vanuit een expliciete definiëring van een aantal basistermen. Dit moet verwarring en onduidelijkheden zo veel als mogelijk tegengaan.

2.1 Wat is crowdsourcing?

‘Crowdsourcing’ wordt vaak gedefinieerd aan de hand van een ontleding van de term (crowd + outsourcing): taken die doorgaans door werknemers/professionelen worden uitgevoerd, worden via een open oproep uitbesteed (outsourcing) aan een (onbepaalde,) externe groep van mensen (crowd).¹

Deze definitie omvat een breed scala aan praktijken. Naargelang de context waarin de term wordt gebruikt, leggen specifieke actoren dan ook verschillende klemtonen (bv. op betrokkenheid en participatie van publiek in de culturele erfgoedsector). Verder geldt ook dat de technologische mogelijkheden voortdurend evolueren. De specifieke invulling van de term ‘crowdsourcing’ is dus veranderlijk en afhankelijk van de context.

2.2 Actoren en infrastructuur

Een omschrijving van actoren en infrastructuur, die als essentiële bouwblokken van crowdsourcing fungeren, helpt om de algemene definitie te verduidelijken. Onderstaande termen werden o.m. in het kader van het traject “Digitale Basisinfrastructuur voor de Uitwisseling van Digitale Collecties” van het departement Cultuur reeds gedefinieerd:

Providers/initiatiefnemer (aanbieders projecten): collectiebeherende organisatie, dienstverlenende organisatie, academische instelling of een samenwerking van dergelijke organisaties die rond een specifieke erfgoedcollectie een crowdsourcingproject opzet,

¹ Gert Nulens, *Crowdsourcing en cultureel erfgoed, een inspiratiegids* (Brussel: Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media van de Vlaamse Gemeenschap, 2012), 6.

hiervoor gebruik maakt van de dienstverlening van het platform en de tool en hiertoe een eigen of een aan het platform gelieerde crowd of community inzet.

Crowd/community (bijdragers projecten): groep/gebruikersgemeenschap van geïnteresseerde of deskundige personen (vrijwilligers, studenten, academici, erfgoedprofessionals, ...) betrokken bij het erfgoed die bereid worden gevonden om door gebruik van een specifieke crowdsourcing tool extra data bij de aangeleverde content aan te maken, te verrijken, te controleren, te valideren, te interpreteren, ...

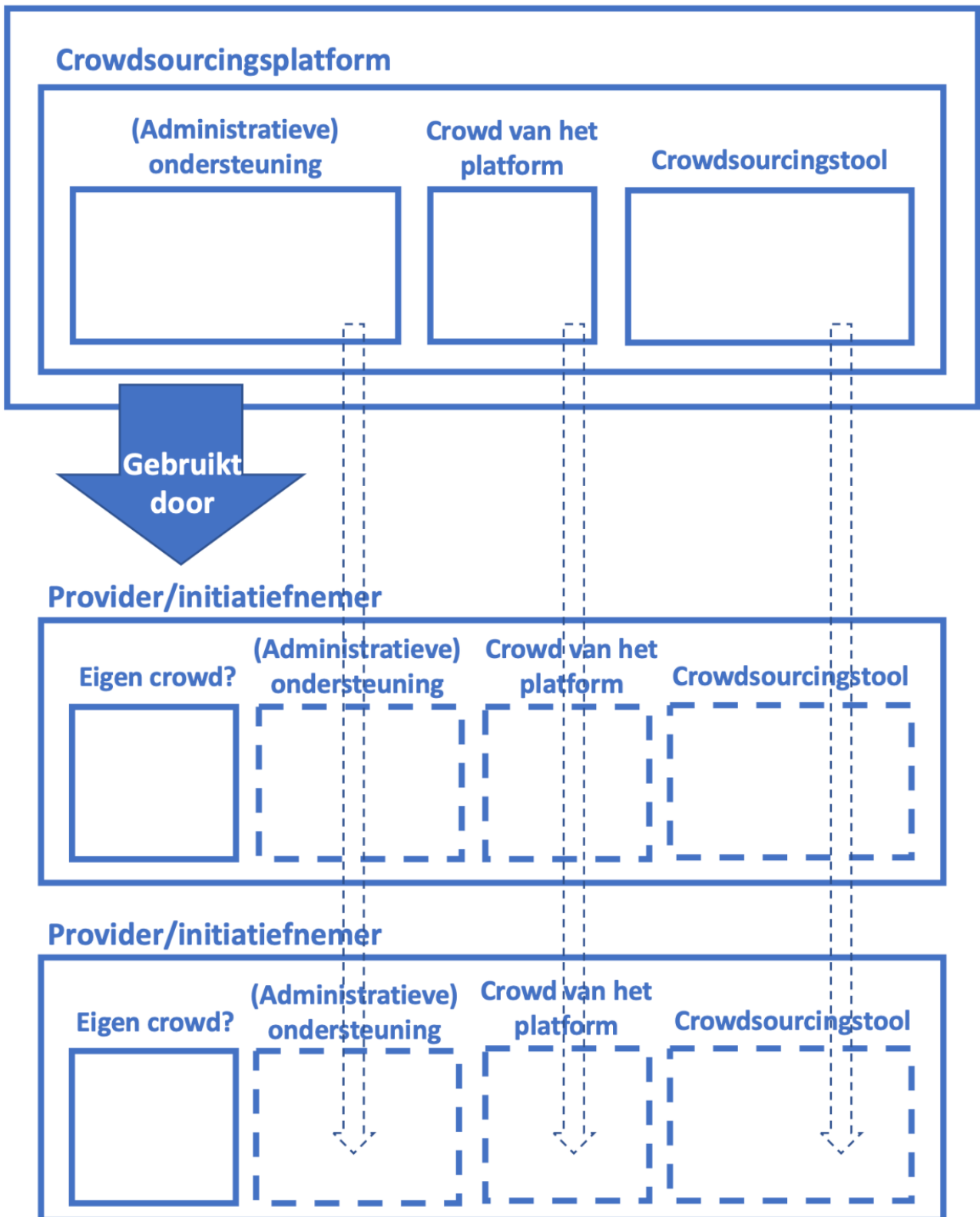
(Crowdsourcings)tool: technische applicatie met verschillende functionaliteiten die toelaat dat specifieke content door een provider/initiatiefnemer aan een crowd/community ter beschikking wordt gesteld zodat deze crowd/community extra (meta)data bij deze content kan aanmaken, controleren, valideren, ...

Alternatief: Applicatie die het mogelijk maakt voor een provider om (media)content met een specifieke vraagstelling aan een open publiek aan te bieden, zodat geïnteresseerde vrijwilligers aan de vraagstelling tegemoet kunnen komen door de aangeboden content te verrijken, valideren of interpreteren.

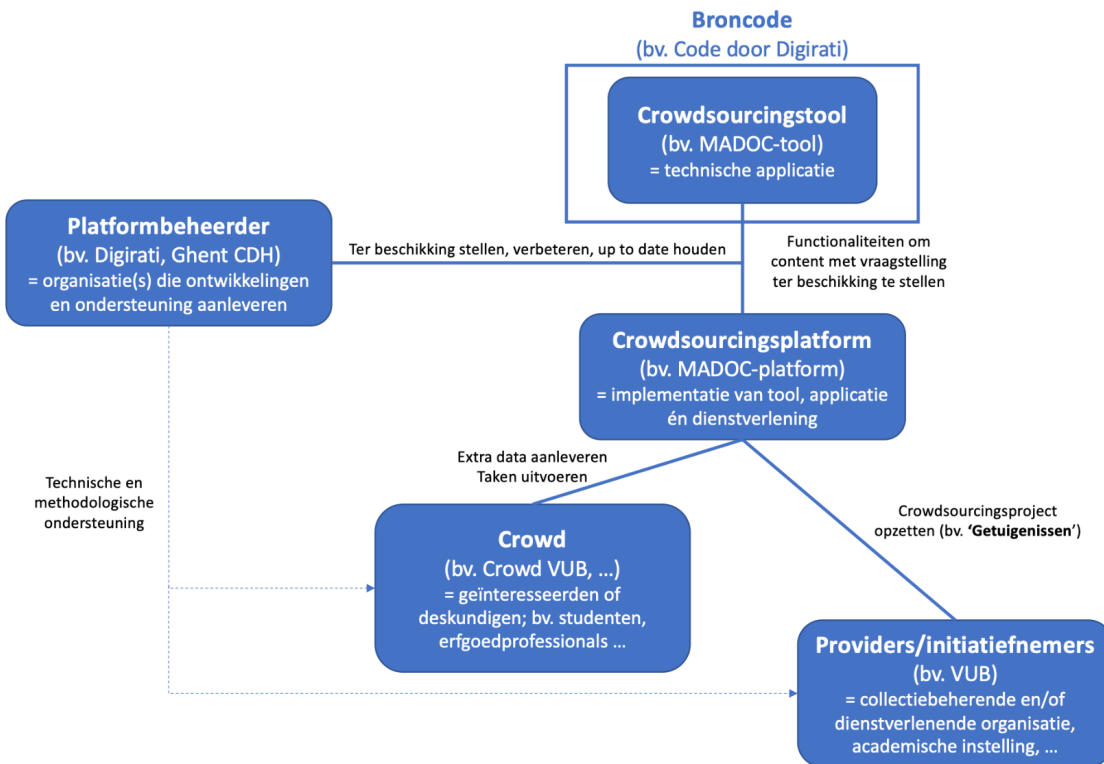
(Crowdsourcings)platform: Een implementatie van een crowdsourcingtool, beschikbaar gemaakt door een beheerder voor zowel vrijwilligers als providers, indien gewenst met administratieve ondersteuning. Aan een operationeel crowdsourcing platform is meestal ook een crowd/community verbonden, met een zekere achtergrond en ervaring.

(Crowdsourcings)platformbeheerder: organisatie(s) verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen, verbeteren en up to date houden van de tool (*eventueel via onderaanneming*). Biedt tevens technische en methodologische ondersteuning voor zowel crowd/community als providers. Beheert mogelijks ook een crowd/community die voor crowdsourcingsprojecten kan worden ingezet.

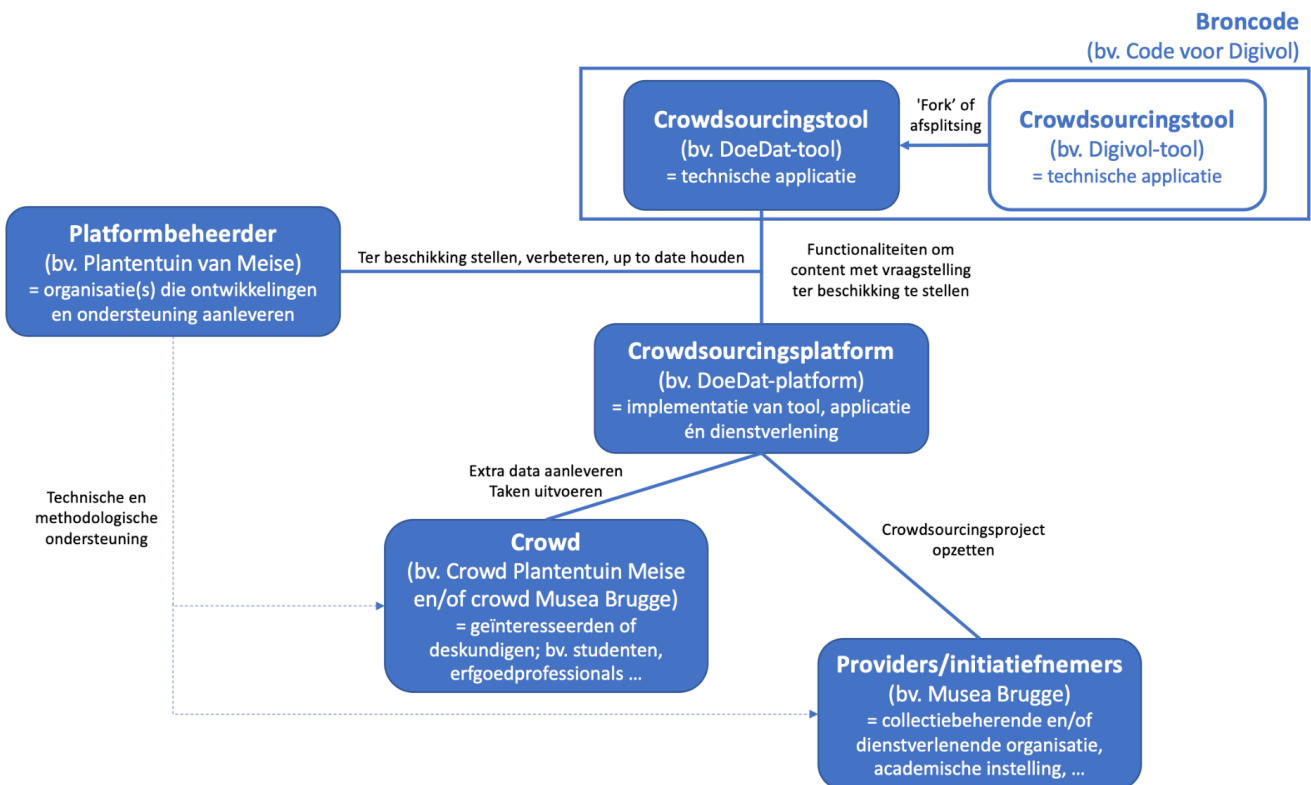
Platformbeheerder

Figuur 1: Schematische voorstelling van actoren en infrastructuur

Figuur 2: Schematische voorstelling van actoren en infrastructuur, toegepast op de Madoc-tool

Figuur 3: Schematische voorstelling van actoren en infrastructuur, toegepast op de DoeDat-tool

2.3 Crowdsourcingstaken

De rol van de actoren en de opbouw van de infrastructuur worden in belangrijke mate bepaald door de taken waarvoor op crowdsourcing een beroep wordt gedaan en de motivaties en doelen die hierachter schuilgaan. Deze taken kunnen worden beschreven aan de hand van verschillende criteria: grootte van een project, type van uitgevoerde activiteiten en het doel van het project.

Op basis van de grootte kan een onderscheid worden gemaakt tussen microtaken, macrotaken en metataken.² Microtaken zijn een reeks van kleine, snelle en op zichzelf staande taken. Ze worden verdeeld over veel mensen met de bedoeling te komen tot een schaalbare en tijdsefficiënte batchverwerking. Macrotaken zijn groter en complexer. Ze maken een holistische kijk op de algemene probleemstelling mogelijk en veronderstellen vaak meer bedachtzaamheid en/of meer expertise. Hier wordt vooral ingezet op het samenbrengen van verspreide kennis. Metataken, tot slot, zijn activiteiten die het crowdsourcingproject in zijn geheel ten goede komen, zonder een rechtstreeks bijdrage in de vooropgestelde vorm te leveren. Het gaat hier dan bijvoorbeeld om opmerkingen op een forum of deelname aan een evaluatie.

Het type uitgevoerde activiteiten is geen eenduidig criterium. Er bestaan immers verschillende indelingen. De diversiteit aan taken kan bijvoorbeeld worden samengevat als³:

- “typen wat je ziet” (bv. transcriptie),
- “beschrijven wat je ziet” (bv. tags toevoegen),
- “structureren wat je ziet” (bv. keuzes maken uit een lijst),
- “delen wat je weet” (bv. feitelijke informatie delen),
- “delen wat je hebt” (bv. een object aanleveren),
- “andere input valideren” (bv. controleren van tags van andere gebruikers).

Diezelfde voorbeelden zijn evenwel ook onder te brengen in de tien C's⁴:

- creatie en transcriptie (bv. transcriptie),
- contextualisering (bv. foto dateren),
- collectie aanvullen (bv. objecten aanleveren),
- classificatie (bv. toevoegen van metadata),
- co-curator (bv. inspiratie voor tentoonstelling),
- crowdfunding (geld schenken),
- censeren (een appreciatie geven),
- controleren (bv. door software gegenereerde data verifiëren),
- communicatie en delen (bv. ambassadeursrol),
- community (initiatieven los van instelling).

Crowdsourcing blijft dus niet louter beperkt tot het aanleveren van data.

² Mia Ridge, “Crowdsourcing in cultural heritage: a practical guide to designing and running successful projects,” Kladversie, geraadpleegd 11.10.2022, <https://hcommons.org/deposits/item/hc:43133/>.

³ Ridge, “Crowdsourcing in cultural heritage: a practical guide to designing and running successful projects.”

⁴ Nulens, *Crowdsourcing en cultureel erfgoed, een inspiratiegids*, 15.

Taken kunnen tot slot ook ingedeeld of getypeerd worden aan de hand van het/de beoogde doel/doelen van het project. In vele gevallen zijn ze gericht op het uitbouwen en/of (beter) beschrijven van een collectie. Deze activiteiten maken de collectie toegankelijker en bevorderen dus de ontsluiting, het beheer en het hergebruik. Creatie, contextualisering, aanvullen, classificatie en controleren kunnen allemaal hieronder worden gerekend. Verder zetten veel projecten ook in op een versterking van de band tussen een instelling en haar publiek en/of op de creatie van banden met een nieuw publiek. Zo goed als alle van de bovenvermelde types activiteiten kunnen bij deze doelstelling worden ondergebracht, maar taken als co-curator, censureren en communicatie en delen dragen specifiek bij aan de versterking en/of creatie van de vermelde banden.

Deze indelingen zijn natuurlijk artificieel. Sommige taken horen bijvoorbeeld thuis in meerdere categorieën. Toch bieden ze inzicht in de werking van crowdsourcing en verschaffen ze dus een belangrijke houvast voor de vorming van een crowdsourcingtool en -platform. Zoals al aangegeven, zijn het immers de beoogde taken en doelen die de noodzakelijk functionaliteiten van een crowdsourcingtool in belangrijke mate bepalen.

3. Gebruikersonderzoek

Met deze uitgeschreven terminologie in het achterhoofd werden twee vragenlijsten opgesteld, bedoeld om informatie te verschaffen over de ervaringen van gebruikers (initiatiefnemers én crowd) met crowdsourcingtools. Deze opstelling gebeurde in overleg tussen verschillende partijen en in functie van duidelijke doelgroepen.

3.1 Bevragers

Het gebruikersonderzoek resulteert uit een samenwerking tussen het Agentschap Plantentuin Meise, Musea Brugge, Ghent Center for Digital Humanities, meemoo vzw en de Vlaamse Kunstcollectie vzw.

- **Het Agentschap Plantentuin Meise**

Website: <https://www.plantentuinmeise.be/nl/> !

De Plantentuin Meise heeft als doel het plantenrijk te ontdekken, te onderzoeken en te beschermen. Dit Vlaams Agentschap biedt met andere woorden toegang tot een rijkdom aan plantensoorten, staat in voor wetenschappelijk onderzoek naar deze planten en zorgt voor de bewaring van de plantendiversiteit. Plantentuin Meise is daarnaast ook beheerder van DoeDat, een open source digitaal platform voor crowdsourcing in vier talen dat ook in de erfgoedsector wordt gebruikt.

- **Musea Brugge**

Website: <https://www.museabrugge.be/>

Musea Brugge is de verzamelnaam voor 13 museumlocaties. Er zijn vijf kernlocaties met wisselende tentoonstellingen en extra publieksondersteuning: het Groeningemuseum, Sint-Janshospitaal, Gruuthusemuseum, Volkskundemuseum en Arentshuis. Daarnaast zijn er zeven monumentale locaties waar de collecties, plek en beleving een eenheid vormen: de Onze-Lieve-Vrouwekerk, Onze-Lieve-Vrouw ter Potterie, het Stadhuis, het Brugse Vrije, het Belfort, de Sint-Janshuismolen en het Gezellehuis. De Poortersloge is de locatie waar actuele kunst in Brugge een plek krijgt met wisselende tentoonstellingen. Sinds 2017 heeft Musea Brugge één

kwaliteitslabel als één groot meerlocatiemuseum. De collectie bestaat uit ca. 75.000 objecten (excl. archeologische artefacten). 86 werken werden benoemd tot topstuk door de Vlaamse Gemeenschap. Musea Brugge heeft ervaring met crowdsourcing via de projecten 'Verrijk de kijk op Brugge' en 'Garemijn ontcijferd'.

- **Ghent Centre for Digital Humanities (GhentCDH)**

Website: <https://www.ghentcdh.ugent.be/>

GhentCDH is een interdisciplinair onderzoekscentrum dat deel uitmaakt van de Universiteit Gent. Het centrum faciliteert digitaal ondersteund onderzoek in de kunst- en de menswetenschappen. Het verleent ook advies en biedt ondersteuning aan pedagogische activiteiten. In het kader van CLARIAH-VL en in samenwerking met Digirati ontwikkelde GhentCDH Madoc, een IIF-gebaseerd participatief ontwikkelingsplatform dat onder andere toelaat om collecties te verrijken. GhentCDH werkt daarnaast ook rond artificiële intelligentie en heeft ervaring met IIF-storytellingtools en de opbouw van virtuele exposities met Omeka S.

- **meemoo vzw, Vlaams Instituut voor het Archief**

Website: <https://meemoo.be/nl>

Meemoo is een vzw die zich met steun van de Vlaamse overheid inzet voor de digitale archiefwerking van organisaties in cultuur, media en overheid. Samen met hun partners brengen ze het verleden tot leven en maken ze het klaar voor morgen. Met raad en daad stellen ze archiefmateriaal digitaal veilig en maken ze het toegankelijk en bruikbaar.

- **Vlaamse Kunstcollectie vzw**

Website: <http://www.vlaamsekunstcollectie.be>

Dit is de koepel van de Vlaamse Schone Kunstenmusea - Musea Brugge, Museum voor Schone Kunsten Gent, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, M Leuven en Mu.ZEE in Oostende. In het kader van deze opdracht is Vlaamse Kunstcollectie vzw de formele **opdrachtgever**.

3.2 Beoogde respondenten

De beoogde respondenten zijn in te delen in twee groepen, de crowd en de initiatiefnemers. De vraagstelling werd aangepast aan de groep.

Voor de crowd keken we voornamelijk naar het DoeDat-platform. Verschillende instellingen (stad Brugge, CAVA, FOMU, KOERS, Plantentuin Meise, Provincie Antwerpen ...) lanceren projecten op dit platform. DoeDat kan bijgevolg beroep doen op een tamelijk grote crowd (1029 accounts, 175 actief in 2022) met uiteenlopende interesses. Wij hoopten, onder meer op basis van een analyse van de actieve accounts, een deel van deze crowd te bewegen tot een deelname aan de bevraging. Hiervoor deden we een beroep op de initiatiefnemers zelf. Musea Brugge stuurde een oproep naar leden van haar crowd. De platformbeheerder (Plantentuin Meise) deed ook een rechtstreekse oproep via de e-mailadressen van de actieve DoeDat-accounts. We beseffen evenwel dat dit een risico op disproportionele participatie van super-users met zich meebrengt. Dit houden we dan ook in het achterhoofd bij de verwerking van de resultaten.

De initiatiefnemers vormen een kleinere groep. Vandaar dat we deze actoren via verschillende wegen trachtten te bereiken. Ten eerste kon hiervoor opnieuw een beroep worden gedaan op het DoeDat-platform en de platformbeheerder. Zij konden rechtstreeks of

via een oproep aan de initiatiefnemers, die van het platform gebruik maken, aanzetten tot deelname aan de bevraging. Ten tweede richtten we ons op (toekomstige) gebruikers van de Madoc-tool. Voor het project Getuigenissen maakte de VUB gebruik van de Madoc-tool. In het kader van het project Gent Gemapt zullen ook Huis van Alijn, Amsab-ISG en Stadsarchief Gent deze tool hanteren. Deze initiatiefnemers werden in de mate van het mogelijke aangeschreven met de vraag om de opgestelde enquête in te vullen. Ten slotte beschouwden we ook Citizen Science Vlaanderen, en in het bijzonder hun nieuwsbrief, website en sociale media-kanalen, als een manier om initiatiefnemers te bereiken. Binnen hun publiek van voornamelijk professionele gebruikers zijn immers ook interessante respondenten te vinden die de resultaten van de bevraging eventueel kunnen uitbreiden met informatie over andere, door Vlaamse actoren gebruikte platformen.

3.3 Methode

Het onderzoek naar de gebruikerservaringen van de crowd én de initiatiefnemers gebeurde in de eerste plaats via een kwantitatieve methode. Zoals vermeld, zijn in overleg tussen de verschillende projectpartners twee vragenlijsten opgesteld. Deze bestaan hoofdzakelijk uit semi-gesloten vragen, gekenmerkt door een combinatie van gesuggereerde antwoorden en een vrij invulveld. Dit moest een seriële en statische verwerking van het merendeel van de resultaten mogelijk maken.

Het uitsturen van de vragenlijsten gebeurde via Google Formulieren. De keuze voor deze tool is ingegeven door verschillende factoren. Ten eerste is deze tool gratis en relatief eenvoudig in gebruik. Ten tweede laat Google Formulieren toe om efficiënt samen te werken aan eenzelfde document. Ten derde zijn de gevormde enquêtes makkelijk en op diverse manieren uit te sturen (via e-mail, via hyperlink, integreerbaar via iframe). Ten slotte geldt dat de resultaten automatisch aan de hand van grafieken en diagrammen gevisualiseerd worden en beschikbaar worden gesteld in de vorm van een Google Spreadsheet.

Het invullen van de vragenlijsten gebeurde anoniem. Identiteitsgegevens van de respondenten zijn met andere woorden niet gevraagd of opgeslagen. Enkel gegevens die interessant zijn voor de verwerking van de resultaten, zoals de leeftijdscategorie, het geslacht, de provincie en de instelling waarmee de crowdsourcingactiviteiten verbonden zijn, zijn expliciet gevraagd, evenwel zonder verplichting om hierop een antwoord te geven. Ook het e-mailadres is gevraagd, met de uitdrukkelijke vermelding dat dit enkel zal worden gebruikt voor het bezorgen van de eindresultaten en/of voor verdere vragen indien gewenst.

3.4 Timing

De bevragingen werden uitgestuurd door het Agentschap Plantentuin Meise en Musea Brugge in de loop van de eerste week van januari. Omstreeks midden januari is door dezelfde actoren een herinnering gestuurd.

De bevraging gericht op initiatiefnemers is op 17 januari 2023 door Citizen Science Vlaanderen op sociale media en op hun website gepubliceerd. Er is ook een oproep tot deelname in de nieuwsbrief van deze organisatie verschenen.

Via Ghent Center for Digital Humanities is de bevraging voor initiatiefnemers via mail bezorgd op 20 januari aan medewerkers van enerzijds het project Getuigenissen (Vrije

Universiteit Brussel) en anderzijds medewerkers van Gentse erfgoedinstellingen betrokken bij het project Gent Gemapt: STAM Gent, Archief Gent, Huis van Alijn, Industriemuseum, Universiteitsbibliotheek Gent, Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis en Liberas.

Via Plantentuin Meise is de bevraging voor initiatiefnemers aan de betrokken actoren bij Provincie Antwerpen, CAVA, KOERS en FoMu bezorgd via mail op 13 januari 2023.

3.5 Belichte thema's

Zoals hierboven al aangegeven, maakten we in de bevraging een onderscheid tussen de crowd en initiatiefnemers. Op die manier willen we nagaan welke tools en functionaliteiten bekend zijn bij beide groepen, wat ze belangrijk vinden in een crowdsourcing tool en wat er beter kan.

3.5.1 Crowd

De nadruk van deze bevraging lag op de (technische) functionaliteiten. Er werd dus vooral gepolst naar het algemene waarde-oordeel inzake het gebruik van (een) crowdsourcing tool(s) en de gebruikservaring van diverse aspecten van (een) technische tool(s). De thema's die hierbij aan bod kwamen, waren de volgende:

Toegankelijkheid/gebruiksgemak: is/zijn de tool(s) makkelijk te gebruiken (voor iemand die niet beschikt over een technische bagage)? Onder dit thema vallen aspecten als de registratie- en inlogprocedure, instructies en/of handleidingen, navigatie door het platform, interface, uitvoeren van taken, ...

Motivatie: welke invloed hebben bepaalde aspecten/methodieken op jouw motivatie? Hieronder vallen onder meer gamificatie ofwel het gebruik van spelelementen, scores, moeilijkheidsgraden/levels, accounts/niveaus op basis van verdienste, erkenning bij publicatie van de gegevens en/of in communicatiemedia van de providers ...

Performantie: hoe presteert/presteren de tool(s) bij verschillende taken en in verschillende omgevingen? Het gaat hier om de laadtijden, de ondersteunde browsers, de mogelijkheid om de tool(s) op verschillende types toestellen te gebruiken, de response time, de schaalbaarheid in functie van het aantal taken per project, het aantal projecten, resolutie van media, aantal concurrente gebruikers ...

Interactiviteit: hoe is de communicatie met andere partijen? Deze communicatie wordt breed ingevuld. Het kan gaan om feedback, suggesties voor verbetering, interactie met andere gebruikers, moderatie, mogelijkheden om problemen te melden of uitleg te vragen, eigen suggesties, verwezenlijkingen delen via andere kanalen ...

Resultaten: hoe kunnen gebruikers omgaan met resultaten? Hieronder vallen de toegang tot eigen uitgevoerde taken, toegang tot resultaten van andere gebruikers, duiding bij gebruik van resultaten, inlichtingen over vooruitgang, validatie, ...

3.5.2 Initiatiefnemers

Ook initiatiefnemers maken gebruik van (een) crowdsourcing tool(s) en kunnen dus een mening vormen over de positieve en negatieve aspecten van zo'n tool(s). Hun gebruik is

echter anders dan dat van de crowd. Dit betekent dat bij de bevraging andere thema's naar voor werden geschoven en/of dezelfde thema's anders werden ingevuld.

Gebruiksgemak: is/zijn de tool(s) makkelijk inzetbaar voor het lanceren van diverse projecten? Hieronder horen een instructie of handleiding voor providers, opmaak van taken en het toevoegen van data, opvolging van projecten, eenvoudige herbruikbaarheid, ...

Flexibiliteit: kan/kunnen de tool(s) eenvoudig worden aangepast aan de eigen wensen? Die aanpassingsmogelijkheden kunnen betrekking hebben op de interface, de types verrijking, toevoegen van instructies, de controlemechanismen, het reviewproces, de data-aggregatie, het uitbreiden van lopende projecten met nieuw materiaal, ...

Performantie: hoe presteert/presteren de tool(s) bij verschillende taken en in verschillende omgevingen? Het gaat hier om de laadtijden, de ondersteunde browsers, de mogelijkheid om de tool(s) op verschillende types toestellen te gebruiken, de response time, ...

Interactiviteit: hoe is de communicatie met andere partijen? Deze communicatie wordt breed ingevuld. Het kan gaan om interactie met andere initiatiefnemers, contact met de crowd, informatie over gebruikers, mogelijkheden om problemen te melden, eigen suggesties, ...

Omgang met resultaten: welke mogelijkheden biedt de tool om met resultaten om te gaan? Dit gaat over controlemechanismen, de zichtbaarheid van resultaten, de export en doorstroom van data, de technische kenmerken van de data, ...

De definitieve vragenlijsten voor zowel de crowd als voor de initiatiefnemers zijn integraal terug te vinden in bijlage (zie 5).

4. Resultaten

Net als de vragenlijsten worden ook de resultaten hier afzonderlijk behandeld voor de crowd en de initiatiefnemers.

4.1 Onderdeel crowd

4.1.1 Respondenten

De vragenlijst gericht op zij die bijdragen lever(d)en aan een of meerdere online crowdsourcingprojecten is door 39 personen ingevuld. Het merendeel van deze personen (80,6%) duidt zichzelf aan als (regelmatige of occasionele) vrijwilliger. De anderen rekenen zich tot de categorie 'professionele medewerker'. Plantentuin Meise, Musea Brugge en het Wielermuseum Koers komen het meest terug als organisatie met wie de respondenten verbonden zijn.

4.1.2 Platformen en projecten

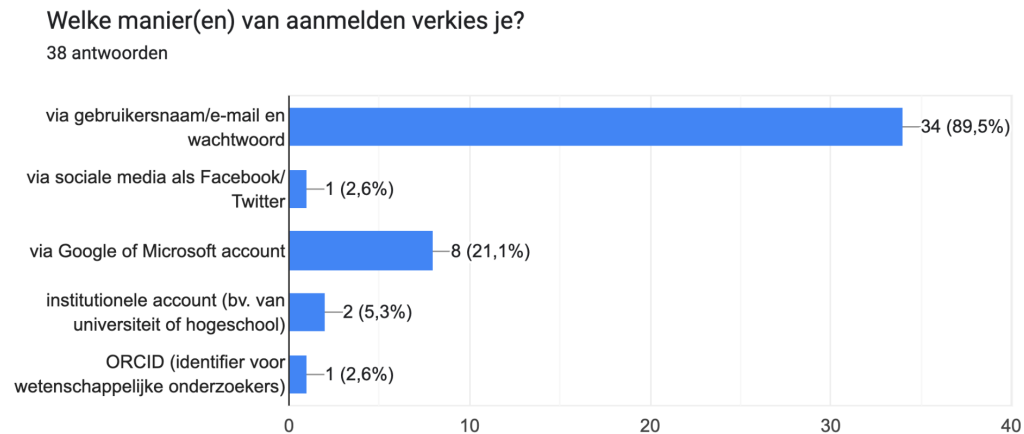
Dat een groot deel van de respondenten zich verbonden voelt met Plantentuin Meise, Musea Brugge of Wielermuseum Koers heeft een invloed op de bekende platformen en projecten. DoeDat is bij uitstek het meest gekende platform (82,9% van de antwoorden). Daarna komen Getuigenissen (een platform gebaseerd op de tool Madoc) en VeleHanden. Engelstalige platformen als Zooniverse en FromThePage zijn duidelijk minder populair bij de respondenten. Zij gaan met andere woorden zelden naar andere platformen voor crowdsourcing en zijn dus in zekere mate verbonden met één platform.

De respondenten zijn via verschillende wegen tot deze platformen gekomen. In deze wegen, springen drie mogelijkheden eruit: communicatie via sociale media, een oproep op de website van een instelling en reclame via de pers. Deze vormen samen meer dan 50% van de antwoorden. Daarnaast leiden ook de werkvloer, vrienden/kennissen, evenementen en andere oproepen potentiële crowdleden tot een project of platform.

Voor het '(over)typen wat je leest' valt bij crowdleden in de smaak. Daarna volgt de categorie 'beschrijven of benoemen wat je ziet'. Dit zijn ook de twee categorieën die het meeste voorkomen of tenminste het meest uitgevoerd worden. De derde categorie daarentegen is wel enigszins een verrassing. 'Geolocaliseren' komt op een derde plaats terwijl die taak vandaag niet zo vaak voorkomt in crowdsourcingprojecten. Inzetten op een gebruiksvriendelijke tool voor een gecrowdsourcete georeferentie van historische kaarten en fotomateriaal lijkt dus een vruchtbare weg om te bewandelen.

4.1.3 Toegankelijkheid/gebruiksgemak

Ingezoomd op de (technische) functionaliteiten van een tool, en meer specifiek op de aanmeldingsmodaliteiten, gaat de voorkeur van het merendeel van de respondenten naar een verplichte account (91,9%). Dit geeft evenwel mogelijks een vertekend beeld aangezien de respondenten veelal regelmatige gebruikers zijn. De mening van occasionele vrijwilligers is dus minder goed vertegenwoordigd.

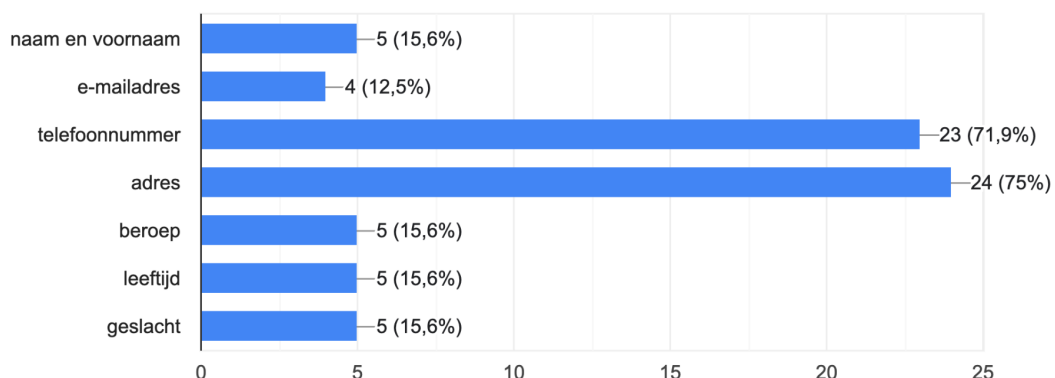
Grafiek 1: Manier van aanmelden

Wat dan weer wel interessant kan zijn, is dat vooral de combinatie gebruikersnaam-wachtwoord en in mindere mate ook aanmelding via Google- of Microsoft-account verkozen wordt. Een verbinding met sociale media als Twitter of Facebook lijkt dus een stuk minder interessant dan soms gedacht. Over tweestapsverificatie lijken de meningen dan weer verdeeld. 15 respondenten geven aan dat dit niet noodzakelijk is; 12 respondenten zien er wel het nut van in (als verplichting of als optie); de 11 overige respondenten hebben hier geen mening over en/of zijn niet bekend met tweestapsverificatie.

Om aan te melden met de combinatie gebruikersnaam-wachtwoord, moet je als gebruiker eerst een account aanmaken. Dit gaat doorgaans gepaard met verschillende praktische en juridische modaliteiten. De bevraging toont dat vooral tegen de opgave van een telefoonnummer en adres weerstand bestaat. Tegen andere gegevens (naam, e-mail, beroep, leeftijd, geslacht) is die weerstand minder groot.

Welke informatie geef je bij het aanmaken van een account liever niet vrij?

32 antwoorden

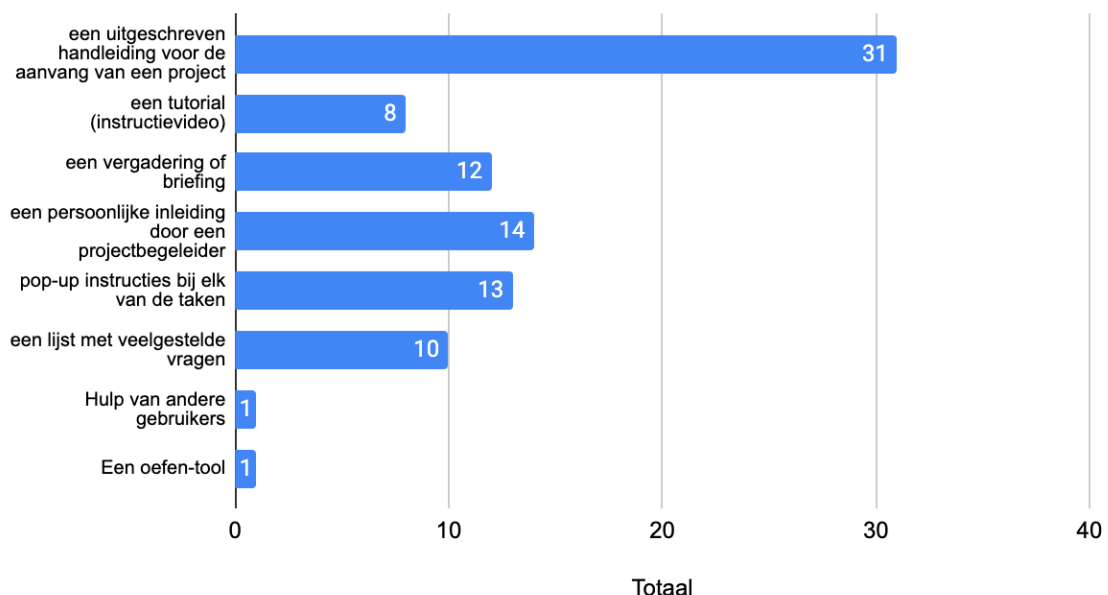
Grafiek 2: Delen van persoonlijke informatie

Ook tegen enkele specifieke werkregels bestaat weerstand. Vooral 'cookies', het recht van de initiatiefnemers om persoonlijke gegevens te verwijderen en de opslag van persoonlijke gegevens (privacy policy) zorgen voor tegenstand bij enkele respondenten. Respectievelijk

16, 12 en 11 respondenten zouden eerder geen of nooit toestemming geven. Bij het recht om gebruikers te contacteren en het afstaan van intellectuele rechten is deze tegenstand veel minder en overheerst een bereidheid tot toestemming. Respectievelijk 23 en 15 respondenten zijn eerder wel of altijd bereid om hier toestemming voor te geven. Het lijkt dus belangrijk om bij deze werkregels een heldere toelichting te voorzien waarin wordt duidelijk gemaakt waarom deze regels nodig zijn voor de opgezette crowdsourcingprojecten en het beheer van een crowdsourcingplatform. 25 respondenten geven bijvoorbeeld ook aan dat deze informatie makkelijk op het platform terug te vinden moet zijn.

Wanneer de registratie en aanmelding geslaagd zijn, is het van belang dat de gebruiker snel en efficiënt kennis kan maken met de werking van een platform en de verwachtingen van een project. Bij de introductie tot een project gaat de voorkeur van de respondenten naar een uitgeschreven handleiding. Daarnaast zijn er evenwel nog andere vormen van instructie: een persoonlijke inleiding door of vergadering met een projectbegeleider, pop-up instructies bij de taken en een lijst met veelgestelde vragen zijn ook populair. Het is dus vooral van belang dat, indien mogelijk, verschillende vormen van instructie gecombineerd worden.

Welk soort begeleiding vond/vind je nuttig bij de introductie tot een project?

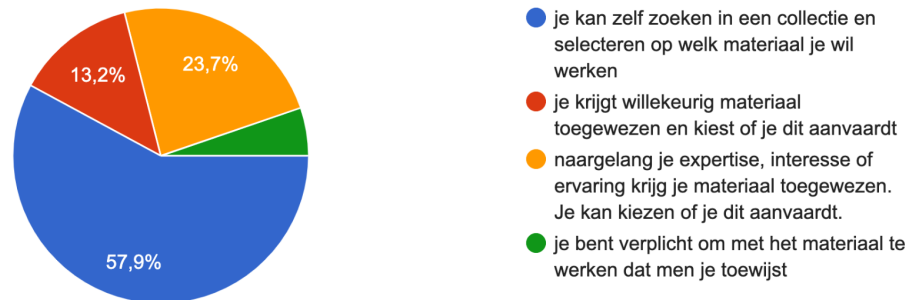
Grafiek 3: Begeleiding bij de introductie tot een project

16 respondenten zochten na de introductie nog verdere ondersteuning. Hiervoor richtten de gebruikers zich voornamelijk persoonlijk tot de initiatiefnemers en/of tot andere gebruikers via een gebruikersforum op het platform zelf. Zo wordt opnieuw duidelijk dat vrijwilligers een beroep doen op verschillende vormen van ondersteuning.

Na de introductie kunnen vrijwilligers beginnen met de uitvoering van taken. Meer dan de helft van de respondenten (57,9%) kiest liefst zelf met welk bronmateriaal ze aan de slag gaan. In dat geval wordt dus vertrokken vanuit een overzicht van alle te verrijken data. Bij het merendeel van de overige respondenten gaat de voorkeur naar suggesties op basis van aangegeven interesse, opgebouwde expertise of ervaring. Hetzelfde kan worden gezegd over de keuze van de specifieke taken, maar hier is het belang dat wordt gehecht aan de eigen keuze nog meer uitgesproken. Hier gaat het namelijk om 63,2% van de respondenten.

Je wilt beginnen aan een project. Hoeveel vrijheid wil je bij de keuze van het bronmateriaal?

38 antwoorden

Grafiek 4: Keuze van het bronmateriaal

De uiteindelijke uitvoering van de taken gaat soms gepaard met problemen of ongemakken. Het meest (20x) wordt hierbij gewezen op het ontbreken van de mogelijkheid om beelden met elkaar te vergelijken. Dat het vaak niet mogelijk is om beelden naast elkaar te plaatsen of eenvoudig door het geheel aan beelden te bladeren, wordt met andere woorden duidelijk als een tekortkoming ervaren. Daarnaast zijn ook een trage laadtijd (7x) en een gebrek aan contextinformatie bij de beelden (5x) terugkerende moeilijkheden bij de uitvoering van taken. Andere manipulaties zoals zoomen, draaien en annoteren van beelden leveren in mindere mate ook problemen op. Tot slot uiten enkele respondenten (4x) ook de wens om de interface te kunnen aanpassen om zo beelden makkelijk naast de geschikte invulvelden te plaatsen.

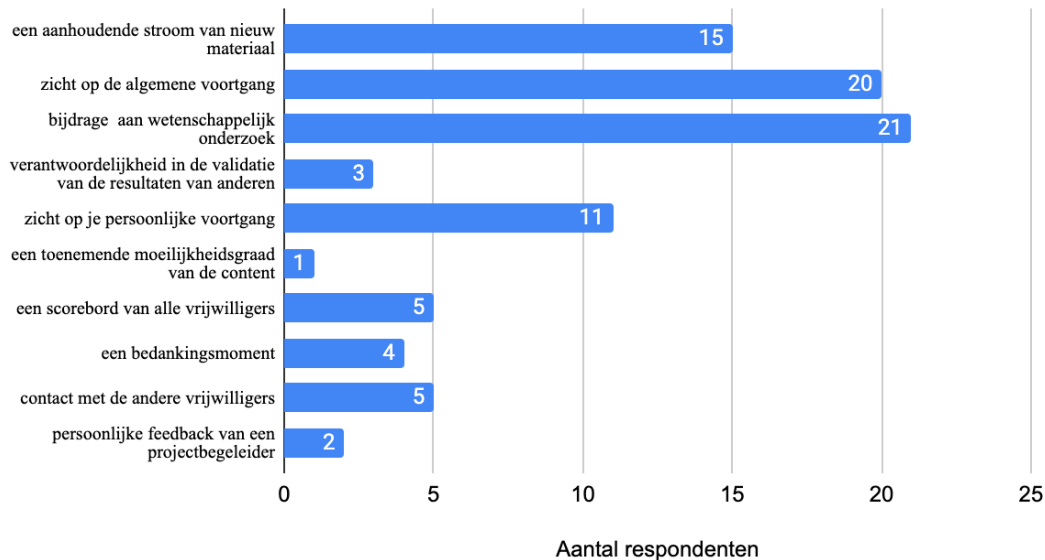
Vrije suggesties om de uitvoering van taken gebruiksvriendelijker te maken, leverden onder meer een vraag naar opbouwende suggestielijsten en ruimere invulvelden op. Ook een betrouwbare tussentijdse opslag van taken is voor de respondenten van belang.

4.1.4 Motivatie

Toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid helpen om bestaande gebruikers vast te houden en nieuwe gebruikers aan te trekken. Een crowdsourcingproject en -tool moeten evenwel ook aandacht hebben voor motivatiegronden van de deelnemers. Die motivatiegronden vragen immers om initiatieven en technologische implementaties.

Het is duidelijk dat vooral vooruitgang van een project en een nuttig gevoel in de ervaring van de respondenten belangrijk zijn om te blijven bijdragen aan projecten. 'Een bijdrage leveren aan wetenschappelijk onderzoek' (21 respondenten) en 'een zicht op de algemene vooruitgang van een project' (20 respondenten) worden door de respondenten immers duidelijk het meest aangehaald als bron van motivatie. Daarna volgen 'een aanhoudende stroom van nieuw materiaal' (15 respondenten) en 'zicht op je persoonlijke vooruitgang' (11 respondenten). Een scorebord, verantwoordelijkheid, toenemende moeilijkheid van de taken en taken in spelvorm worden veel minder of helemaal niet aangeduid als bron van motivatie.

Waardoor voelde jij je gemotiveerd om verder te werken?

Grafiek 5: Bronnen van motivatie

Voortbouwend op deze motivatiegronden geldt dat meningen over geschikte beloningen sterk uiteenlopen. Voor sommigen zijn beloningen onnodig (14 respondenten). Zij zien hun deelname aan een project als een engagement. Zaken als virtuele badges worden dan bijvoorbeeld als kinderachtig ervaren. Daartegenover staat dat 10 respondenten aangeven dat virtuele badges of titels wel geschikte en gewenste beloningen zijn. Ook 'ontvangst van een voordeel zoals een museumticket' (16 respondenten), 'een bedankingsmoment' (11 respondenten) en 'extra verantwoordelijkheid' (8 respondenten) worden door een aanzienlijk deel van de respondenten als geschikte vormen van beloning beschouwd.

Het lijkt dus vooral belangrijk dat verschillende motivatiegronden aangesproken worden en/of dat een tool voldoende aanpasbare mogelijkheden biedt om het project op die manier af te stemmen op het publiek van vrijwilligers.

4.1.5 Technische prestatie

Naast gebruiksgemak en motivatie heeft ook de technische prestatie van een tool een invloed op de gebruikservaring en het aangehouden engagement van vrijwilligers. Het is daarom belangrijk om bijvoorbeeld zicht te krijgen op de apparaten of browsers die leden van de crowd gebruiken en in te spelen op eventuele problemen die de kop opsteken bij het uitvoeren van taken.

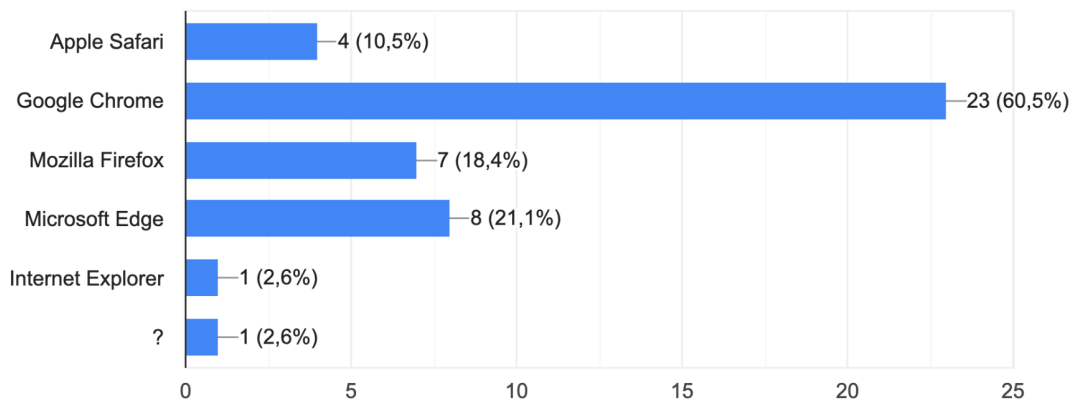
Uit de bevraging blijkt dat de meerderheid van de respondenten via een computer of laptop bijdraagt aan een of meerdere projecten. Zowel de smartphone als een tablet worden dus (nog) niet als bijzonder geschikt beschouwd om bij te dragen aan een crowdsourcingproject. Een responsive design blijkt met andere woorden geen vereiste, al kan het gebrek hieraan ook net een oorzaak zijn van de beperkte populariteit van smartphone en tablet.

De gebruikte internetbrowsers zijn een stuk diverser. Alle opgesomde browsers worden minstens door één respondent gebruikt. Het is dus belangrijk dat een tool zowel is

aangepast aan de nieuwste en meest up-to-date platformen als aan oudere browsers. Deze ondersteuning kan immers een invloed hebben op het publiek dat deelneemt aan de uitgewerkte projecten.

Welke internetbrowser(s) gebruik je?

38 antwoorden

Grafiek 6: Gebruik van internetbrowsers

Die diversiteit keert ook terug bij de gewenste vormen van technische ondersteuning. Ook hier is elke optie minstens door één respondent aangeduid. Er dienen met andere woorden verschillende vormen van technische ondersteuning voorhanden te zijn. Er is wel sprake van een uitgesproken voorkeur voor een uitgeschreven handleiding (22 respondenten) en in mindere mate ook een lijst met veelgestelde vragen (12 respondenten). De meerderheid van de respondenten lijkt dus liefst zelf op zoek te gaan naar een oplossing voor technische problemen. Rechtstreekse hulp in de vorm van one-to-one ondersteuning (9 respondenten) of een vergadering (10 respondenten) komt daarna. Hands-on ondersteuning en contact met andere gebruikers worden door enkele gebruikers aangehaald, maar zijn minder populair.

4.1.6 Communicatie

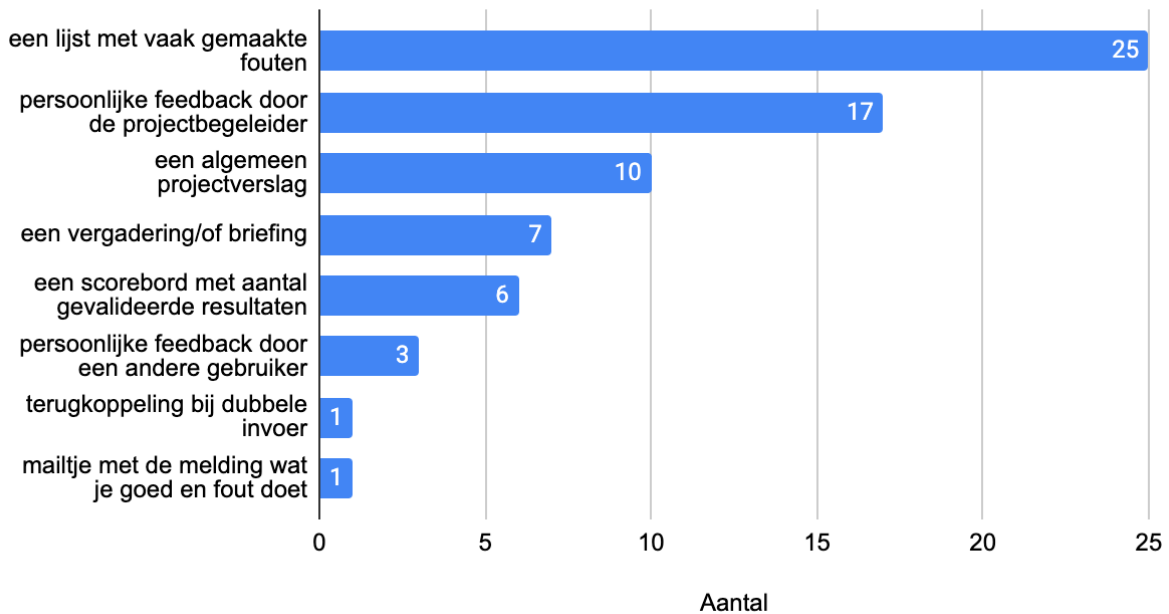
Communicatie tussen de verschillende betrokken actoren is cruciaal om een project en/of platform te beheren. Die communicatie zorgt immers onder meer voor een gevoel van verbondenheid; laat toe om bij te sturen waar nodig en helpt vrijwilligers bij de uitvoering van de voorgestelde taken. Deze positieve invloed is evenwel enkel mogelijk wanneer de communicatiekanalen zijn afgestemd op de voorkeuren van de crowd.

Inzake feedback blijkt dat zowel algemene als persoonlijke communicatie een voorkeur wegdraagt. Een lijst met veelgemaakte fouten wordt het meest naar voor geschoven, maar tegelijk is ook persoonlijke feedback door een projectbegeleider (bv. in de vorm van een melding of e-mail bij een reeks uitgevoerde taken) een populaire vorm. Ook een algemeen projectverslag wordt door een aanzienlijk aantal respondenten als een voor hen geschikte vorm van feedback bestempeld. Opvallend hieraan is dat deze antwoorden regelmatig gecombineerd worden. Verschillende respondenten lijken dus vooral te opteren voor een combinatie van verschillende vormen (persoonlijk en algemeen) van feedback.

Dit doet evenwel uitschijnen dat feedback voor alle vrijwilligers belangrijk is. Hoewel de meerderheid van de respondenten wel aangeeft dat ze feedback op de eigen bijdragen

wenselijk vinden, is dit niet voor iedereen het geval. 5 respondenten geven aan dat zij feedback niet belangrijk vinden. Als projectbegeleider of platformbeheerder uitgaan van de veronderstelling dat alle leden van de crowd gediend zijn met uitgebreide feedback is dus een verkeerd uitgangspunt.

Naar welke vorm(en) van feedback gaat jouw voorkeur uit?

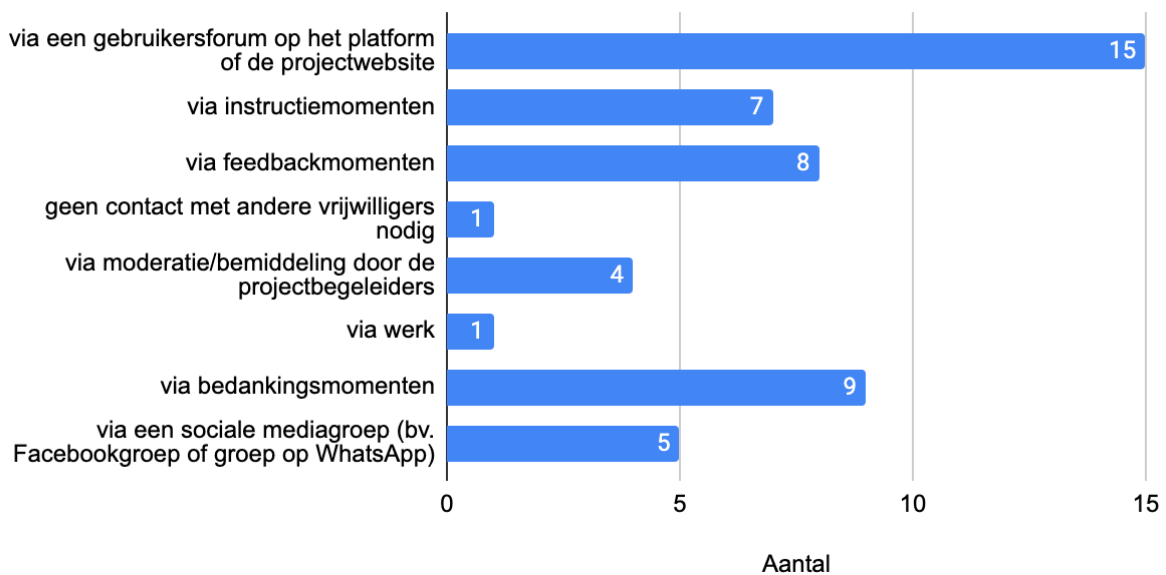

Grafiek 7: Vormen van feedback

Dit geldt ook voor de communicatie van vrijwilligers onderling. Het idee dat deze vrijwilligers inherent een groot belang hechten aan zogenaamde 'crowdbuilding' moet afgezwakt worden. 44% van de respondenten geeft bijvoorbeeld aan dat zij geen contact hadden met andere gebruikers. De groep van zichtbare gebruikers (bv. op evenementen of op een forum) is dus vaak kleiner dan de bijdragen aan een project doen uitschijnen.

Toch blijven kanalen voor overleg van groot belang. Een uitgesproken voorkeur gaat hierbij naar een gebruikersforum op het crowdsourcingplatform. Daarnaast blijkt evenwel ook interesse te bestaan voor communicatiekanalen los van het platform, zoals digitale of live bijeenkomsten voor instructie, feedback of bedanking. Ook groepen op sociale media als Facebook of WhatsApp kunnen op beperkte bijval rekenen.

Via welke weg(en) houd je het liefst contact met andere gebruikers?

Grafiek 8: Communicatiekanalen voor contact tussen gebruikers

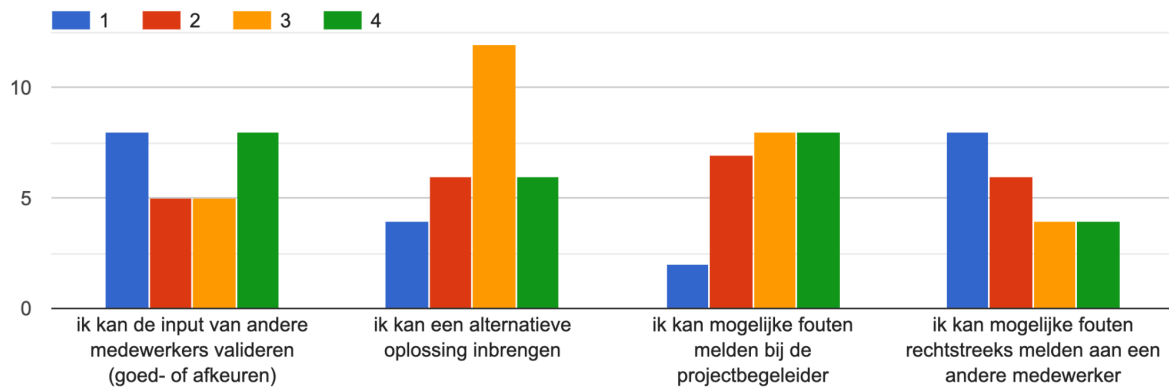
Deze kanalen kunnen evenwel ook misbruikt worden. 10 respondenten geven aan dat onder meer daarom een specifieke plek of manier nodig is om problemen/misbruik te melden aan projectbegeleiders. De meningen over de vorm van deze plek of manier zijn echter verdeeld. Zowel een centraal telefoonnummer als een gebruikersplatform en een specifiek digitaal meldpunt worden hierbij als geschikt naar voor geschoven.

4.1.7 Projectresultaten

Een laatste (deel)fase van een crowdsourcingproject is de verwerking en export van de verrijkingen. Ook in deze fase kunnen leden van de crowd een rol opnemen. De omgang met de resultaten heeft met andere woorden evengoed een invloed op de gebruikservaring van vrijwilligers.

Een kwart van de respondenten geeft aan dat zij op de een of andere manier betrokken waren bij de validatie van verrijkte data. De meningen over de geschikte methodes om deze validatie uit te voeren, lopen evenwel duidelijk uiteen. Toch zijn uit de visualisatie van de antwoorden enkele conclusies te trekken. Zo blijkt dat een rechtstreekse lijn tussen deelnemers als minder geschikt ervaren wordt. De moderatie van een projectbegeleider en/of het inbrengen van een alternatieve oplossing zijn in de ogen van verschillende respondenten meer aan te raden. Verder wordt het simpel goed- of afkeuren van de input van anderen tegelijk als zeer geschikt en minst geschikt weggezet. De geschiktheid van validatiemethodes is dus vermoedelijk sterk afhankelijk van persoon tot persoon en van project tot project. Er bestaat niet zoiets als een algemeen aanvaarde methode.

Welke vorm van validatie vind je het meest geschikt? Rangschik de mogelijkheden van 1 (minst geschikt) tot 4 (heel geschikt):

Grafiek 9: Vormen van validatie

Daarbij komt ook dat niet elke deelnemer zich even betrokken voelt bij een project. Eerder werd al aangehaald dat niet alle deelnemers communicatie met anderen als een noodzakelijke functionaliteit beschouwen. Ook feedback werd door sommigen als onbelangrijk aangeduid. Betrokken worden bij de validatie van verrijkte data of toegang krijgen tot de toevoegingen van anderen is dus niet voor alle deelnemers een stimulans, integendeel.

Bij de communicatie over een project wordt hier dan ook idealiter rekening mee gehouden. Regelmatige projectmail, meldingen op het crowdsourcingplatform zelf en een afsluitend rapport zijn voor velen een ideale manier om de verbondenheid met een project te behouden, maar deze worden best steeds facultatief aangeboden. Een projectdashboard met cijfers over de algemene vooruitgang is immers voor sommigen al voldoende.

Opnieuw blijkt dus dat een open keuze de beste gebruikservaring met zich meebrengt. Wat voor de ene een bron van motivatie is, kan immers voor de andere een belemmering zijn. Om een breed publiek tot een project te brengen, is het dus van groot belang dat, indien mogelijk, diverse kenmerken op een platform gecombineerd worden. Dat maakt het mogelijk om enkele keuzes aan de deelnemers zelf te laten.

4.2 Onderdeel initiatiefnemers

4.2.1 Respondenten

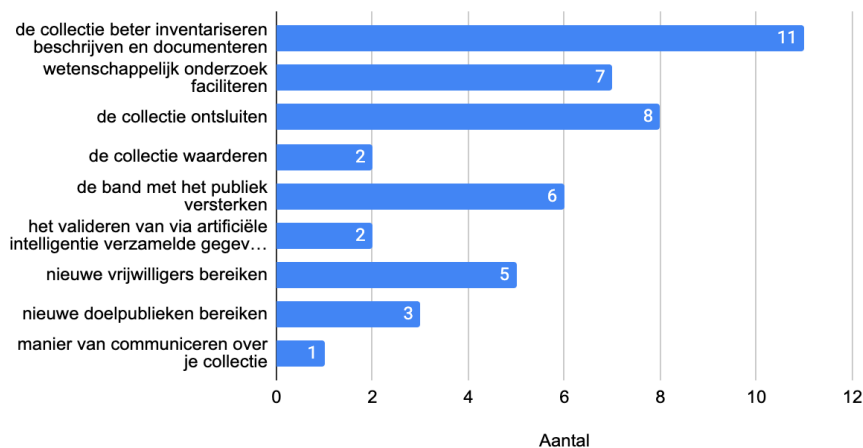
De bevraging van initiatiefnemers werd ingevuld door 12 respondenten. Deze zijn verbonden met diverse instellingen: Plantentuin Meise, Musea Brugge, Amsab-ISG, Huis van Alijn, KOERS, Universiteit Gent, Vrije Universiteit Brussel, Centrum voor Vrijzinnige en Academische Archieven en Museum voor Midden-Afrika. Acht van de twaalf respondenten duiden zichzelf aan als collectiemedewerker. Verder komen ook de functies vrijwilligerscoach, wetenschapper, medewerker communicatie, IT'er en projectwerker naar voor. De enquête biedt met andere woorden een inzicht in de ervaringen van uiteenlopende betrokkenen.

4.2.2 Platformen en projecten

DoeDat is onder de respondenten van deze bevraging duidelijk de meest gebruikte tool. De ervaringen van een groot deel van deze respondenten zijn dus toegespitst op deze tool. Daarnaast worden ook Zooniverse, Madoc en Digivol aangeduid als ingezette tools. De besproken patronen moeten met andere woorden met deze tools in het achterhoofd geïnterpreteerd worden.

Daarbij komt dat crowdsourcing niet voor alle initiatiefnemers dezelfde doelen moet dienen. Ook een inzicht in deze doelen is dus belangrijk om op een adequate manier op de beschreven ervaringen te kunnen inspelen. 'Beter inventariseren van de collectie' wordt het meest aangehaald als doel om projecten op te zetten. Aansluitend daarbij volgen 'ontsluiten van een collectie' en 'faciliteren van wetenschappelijk onderzoek'. Crowdsourcing ondersteunt voor initiatiefnemers dus in de eerste plaats de vorming van een betere toegang tot collecties. Daarnaast schuiven enkele respondenten ook de band met een publiek van vrijwilligers naar voor als een doel van crowdsourcing. 'Een band met publiek versterken', 'nieuwe doelpublieken bereiken' en 'nieuwe vrijwilligers bereiken' werden immers respectievelijk door zes, drie en vijf respondenten aangeduid als doel. Een aanzienlijk deel van de respondenten zien een tool voor crowdsourcing dus als meer dan enkel een middel om taken op een efficiënte manier te laten uitvoeren.

Met welk(e) doel(en) zet jouw organisatie deze projecten op?

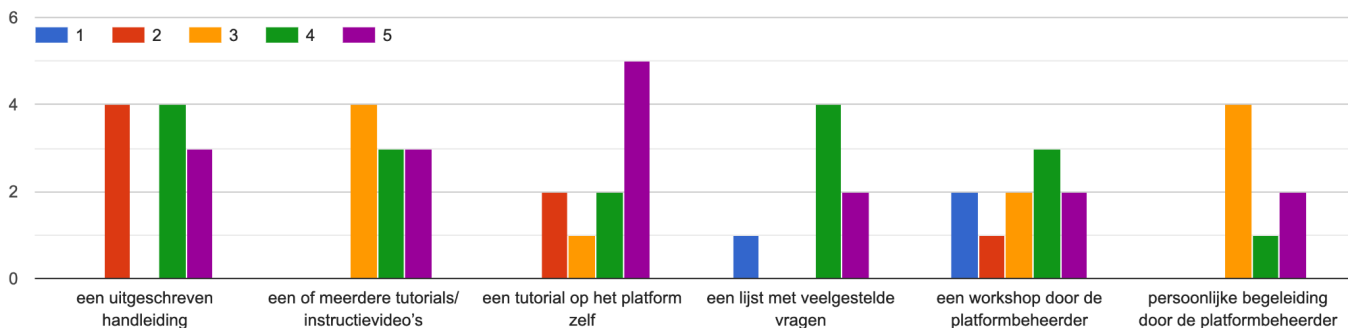
Grafiek 10: Doelen van opgezette crowdsourcingprojecten

Tot slot moet ook vermeld worden dat de aangehaalde projecten en de types taken die de basis vormen van deze projecten sterk uiteenlopen. Elk type taak dat in de definiëring werd aangehaald (zie 2.3 crowdsourcingtaken), is immers minstens door één respondent aangeduid. Interessant hierbij is dat, naast de veelvoorkomende taken ‘overtypen wat je leest’ en ‘beschrijven of benoemen wat je ziet’, ‘geolocaliseren’ naar voor komt als een taak waarvoor veel interesse bestaat. Een crowdsourcingtool die de ambitie heeft om projecten van diverse instellingen mogelijk te maken, moet met andere woorden van verschillende markten thuis zijn. Ruime configuratiemogelijkheden zijn in die zin een vereiste.

4.2.3 Gebruiksgemak

Ruime configuratiemogelijkheden verhogen evenwel ook de complexiteit van een tool. Daarom moet ook voldoende aandacht gaan naar het gebruiksgemak voor initiatiefnemers. Dit start met een goede introductie tot de mogelijkheden van een tool en ondersteuning bij het opzetten van een project. Een introductie via een tutorial op het platform zelf lijkt met een gemiddelde beoordeling van 4 de voorkeur van de meeste respondenten weg te dragen. Daarnaast zijn ook externe instructievideo's populair (gemiddeld 3,9). Over andere vormen van introductie en ondersteuning lopen de meningen meer uiteen. Geen enkele vorm wordt evenwel algemeen als ongeschikt weggezet. Een combinatie van praktische showcases en uitgeschreven tekst blijkt in de mate van het mogelijke dus de beste optie.

Welke vorm(en) van uitleg bij het opzetten van projecten op een platform vind je het meest geschikt? Geef voor elk antwoord een score van 1 (niet geschikt) tot 5 (zeer geschikt)

Grafiek 11: Begeleidingsvormen bij het opzetten van projecten

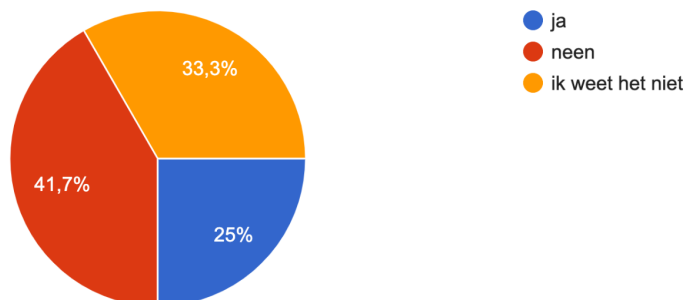
Gebruiksgemak schuilt echter ook net in de mogelijkheden die een tool biedt bij de bouw van een project. De import van beelden en data moet, zo blijkt uit de voorkeuren van de respondenten, bijvoorbeeld op verschillende manieren kunnen gebeuren. Terwijl sommigen opteren voor manuele datadumps, gaat de voorkeur van anderen immers naar import via IIF-manifest URL's of een endpoint op het collectiebeheersysteem. Een keuze voor één van deze opties in plaats van een combinatie betekent dus in zekere zin een belemmering.

De moeilijkheid hierbij is dus, zoals hierboven ook al werd aangehaald, dat het aanbieden van veel mogelijkheden in vele gevallen ook verbonden is met een hogere leercurve voor initiatiefnemers én met veel ontwikkelings- en onderhoudswerk voor de ontwikkelaars en beheerders van de crowdsourcingtool. Daardoor is het niet eenvoudig om ruime

configuratiemogelijkheden met uitgewerkte templates en/of een ondersteunende wizard te combineren.

Zijn er, op de door jou gebruikte tools, voldoende mogelijkheden om het invulmodel van de gegevens die je wil werven (bv. het type invulvelden...lichte velden aangeven, ...) flexibel vorm te geven?

12 antwoorden

Grafiek 12: Flexibiliteit van het invulmodel

Het lijkt dus belangrijk om keuzes te maken voor welke aspecten verregaande configuratie wordt mogelijk gemaakt. De respondenten schuiven hierbij in de eerste plaats de vormgeving van het datamodel (type invulvelden, keuzelijsten, annotatiemogelijkheden, ...), de keuze en functionaliteiten van de viewer en de export van data (formaten, standaarden, verbinding met CMS, ...) naar voor. Met deze elementen is immers een gemiddelde score van meer dan vier (op vijf) meegegeven. Daarna volgen de instructievormen, de validatiemethodes en het beheer van de vrijwilligers (rollen, aanmelden voor project, ...). Zaken die als minder belangrijk worden beschouwd, zijn spelelementen en beloning. Hier is de gemiddelde score lager dan drie (op vijf).

Hoe belangrijk vind je de configureerbaarheid van onderstaande functionaliteiten van een crowdsourcing tool? Geef voor elk element een score van 1 (weinig belangrijk) tot 5 (zeer belangrijk).

Visuele vormgeving (bv. positie van beelden en invulvelden, kleuren)	4	3	2	3	3	3	3	4	5	4	4	4	3,5
Instructievormen (bv. toevoegen tutorials, hulp-iconen)	4	4	4	3	4	4	4	4	4	5	3	3	3,83
Spelelementen (bv. score, quiz)	2	3	3	1	2	2	1	3	2	4	2	2	2,25
Specifieke metadata beschikbaar maken voor zoeken in collecties	4	3	5	1	1	4	4	4	3	3	5	4	3,42
Viewer (bv. zoom, rotatie)	4	4	5	4	2	5	5	5	5	4	5	4	4,33

Datamodel (bv. type invulvelden, keuzelijsten, annotatiemogelijkheid)	5	3	5	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,58
Validatiemethode (bv. door andere gebruikers, door controleur, door projectleider, machinale validatie)	4	4	5	3	2	3	3	5	3	3	5	3	3	3,58
Samenstellen van eigen collecties o.b.v. bestaande collecties	4	3	5	2	2	2	5	5	2	4	3	5	3,5	
Vorm van feedback (bv. scorebord, lijst met veelgemaakte fouten, projectverslag)	3	3	4	4	3	3	2	5	4	4	3	3	3,42	
Zichtbaarheid van resultaten (bv. alles zichtbaar voor iedereen, enkel eigen bijdrage)	3	3	3	3	2	2	3	3	4	3	4	4	3,08	
Export van data (bv. formaat van data, eventuele standaarden waarin de data worden opgeleverd, endpoint voor verbinding met het collectiebeheersysteem)	5	4	5	4	4	5	5	4	5	3	5	5	4,5	
Beheer van gebruikers (bv. aanmelden voor project, al of niet vrij bijdragen, ...)	4	3	3	3	2	2	3	5	3	5	5	5	3,58	
Beloning (bv. toekennen van medailles of titels, toekennen van extra verantwoordelijkheden, ...)	3	3	4	4	2	3	1	2	4	5	2	2	2,92	

Tabel 1: Belang van de configureerbaarheid van de beschikbare functionaliteiten

Door deze voorkeuren te combineren met een inschatting van de werklast aan de productiezijde en de toenemende complexiteit die configuratiemogelijkheden met zich meebrengen, kan een doordachte beslissing worden gemaakt in verband met de mate van configureerbaarheid van verschillende functionaliteiten. Op die manier kan het gebruiksgemak zo groot mogelijk worden gemaakt voor een zo groot mogelijke groep.

4.2.4 Communicatie en interactie

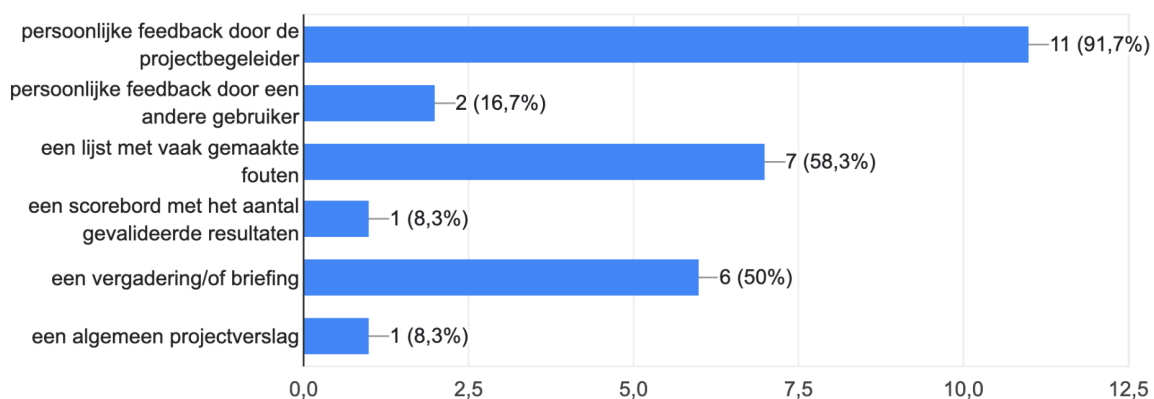
Wanneer een project is opgebouwd en gelanceerd, is het cruciaal voor projectbegeleiders om contact te kunnen houden met leden van de crowd. Dit contact kan diverse vormen aannemen, gaande van verwelkoming en instructie tot feedback en ondersteuning.

Een eerste, eerder formele vorm van contact is de vermelding van enkele werkregels die in het project toegepast worden. Vooral het afstaan van intellectuele rechten, een privacy policy en de mogelijkheid voor initiatiefnemers om contact op te nemen met vrijwilligers zijn volgens de respondenten cruciale werkregels. Cookies en het recht om gepersonaliseerde gegevens te verwijderen zijn in de ogen van initiatiefnemers van minder belang. Ongeacht welke regels worden toegepast, is het wel onontbeerlijk dat deze werkregels op het platform helder worden toegelicht.

Op vlak van instructie en eerste begeleiding van de deelnemers gaat de voorkeur bij een groot deel van de respondenten naar het opstellen van een geschreven handleiding, pop-up instructies bij elke taak en een vergadering en/of briefing. Net als bij de crowd wordt hier ook het belang aangehaald van een combinatie van verschillende methodes om zo in te spelen op de uiteenlopende voorkeuren van de deelnemers. Opvallend is daarnaast ook dat geen enkele van de voorgestelde opties ongekozen bleef. Een keuze uit verschillende geïntegreerde mogelijkheden is hier met andere woorden 'het ideaal'.

Welke vorm(en) van feedback ressorteert/ressorteren volgens jou het meeste effect? (Duid maximaal drie antwoorden aan)

12 antwoorden

Grafiek 13: Voorkeur voor vormen van feedback

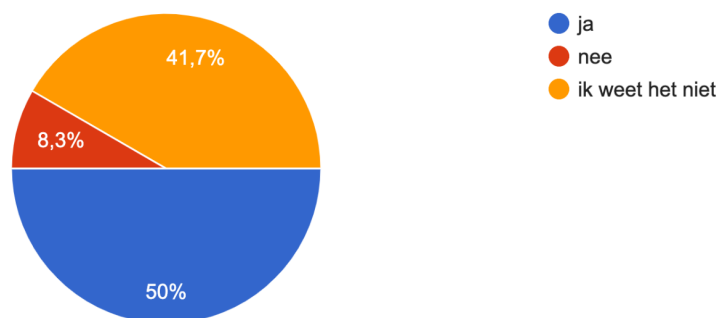
Als de bijdragen aan een project binnenlopen, is feedback een onmisbaar middel om bij te sturen waar nodig. Drie vormen worden als het meest effectief gezien: persoonlijke feedback door de projectbegeleider, een lijst met veelgemaakte fouten en een vergadering of briefing. Het werk van vrijwilligers voorzien van feedback kan dus zowel via het platform zelf, als via externe wegen.

Om ondersteuning te bieden of algemene updates te voorzien, is het interessant om ook een algemeen communicatiekanaal voorhanden te hebben. Hierbij springen communicatie via e-mail en een gebruikersforum op het platform zelf eruit. Verder zijn ook een algemene nieuwsbrief en fysieke bijeenkomsten populaire middelen voor deze algemene

communicatie. Daartegenover staat dat een sociale mediagroep amper door één respondent als een geschikt communicatiekanaal wordt aanzien. Een sociale mediagroep is voor de meeste respondenten bijvoorbeeld geen geschikte plaats om problemen en/of misbruik bij de projectbegeleiding aan te kaarten. Een forum en/of e-mailadres zijn hiervoor beter geschikt. Tegelijk bestaat volgens de helft van de respondenten evenwel ook de nood aan een specifiek meldpunt voor problemen en misbruik.

Is er op een platform nood aan een specifieke plek waar deelnemers problemen/misbruik bij de projectbegeleiding kunnen aankaarten?

12 antwoorden

Grafiek 14: Nood aan meldpunt voor specifieke vormen van problemen/misbruik

Opnieuw geldt dus dat diverse kanalen voor communicatie moeten worden voorzien. Er bestaat immers niet zomaar één algemene vorm die geschikt is voor alle types van communicatie.

Tot slot is ook een rechtstreekse lijn van initiatiefnemers naar de platformbeheerders van belang. Ook deze lijn kan diverse vormen aannemen. Communicatie via e-mail blijkt volgens alle respondenten een geschikte vorm. Daarnaast is ook vergadersoftware en telefonisch contact door verschillende deelnemers aangeduid. Persoonlijk contact met een medewerker van de beherende organisatie, los van het crowdsourcingplatform, blijkt hier dus de meest geschikte methode.

4.2.5 Omgang met resultaten

De resultaten van een crowdsourcingproject vragen vaak om een specifieke omgang. Ze kunnen bijvoorbeeld niet aan iedereen ter beschikking worden gesteld; ze moeten gevalideerd worden; en ze zijn idealiter beschikbaar in een geschikte datastandaard en -formaat.

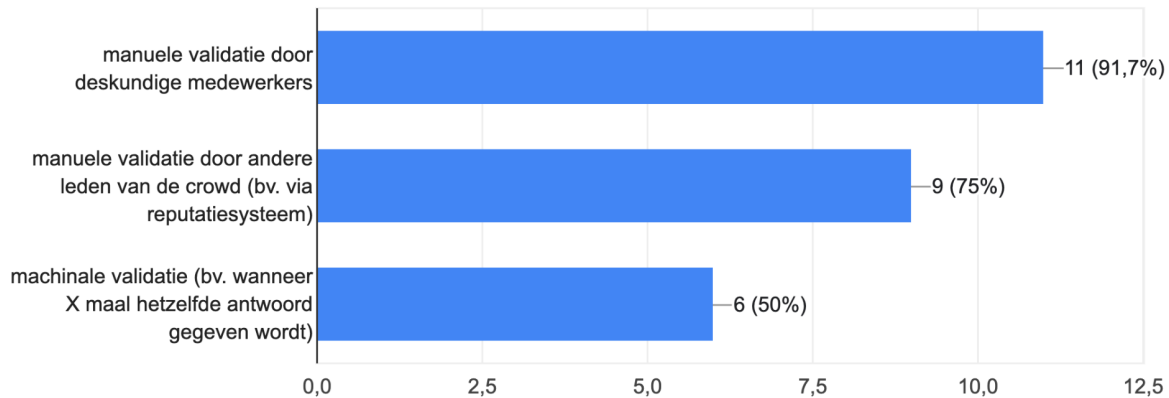
Een beslissing over de zichtbaarheid van de resultaten is al van belang tijdens de loop van een project. Het uitvoeren van een taak levert immers tussentijdse resultaten op. De helft van de initiatiefnemers geeft aan dat deze tussentijdse resultaten enkel zichtbaar mogen zijn voor de projectbegeleider(s), eventuele validatoren en de deelnemer die de taak uitvoerde. Een derde van de respondenten ziet geen nut in het afschermen van resultaten en stelt dat alle resultaten publiek raadpleegbaar moeten zijn.

Om te kunnen spreken van eindresultaten van een project moeten de tussentijdse resultaten eerst gevalideerd worden. De validatiemethodes die kunnen worden ingezet, zijn sterk

afhankelijk van het type project. Vandaar dat het moeilijk is om te polsen naar een geschikte methode voor validatie. Toch blijkt dat manuele validatie door professionele medewerkers het meeste bijval kent. Nagenoeg alle respondenten duiden deze methode aan als wenselijk. Geïntegreerde machinale validatie wordt maar door de helft gekozen.

Welke validatiemethode(s) vind je wenselijk?

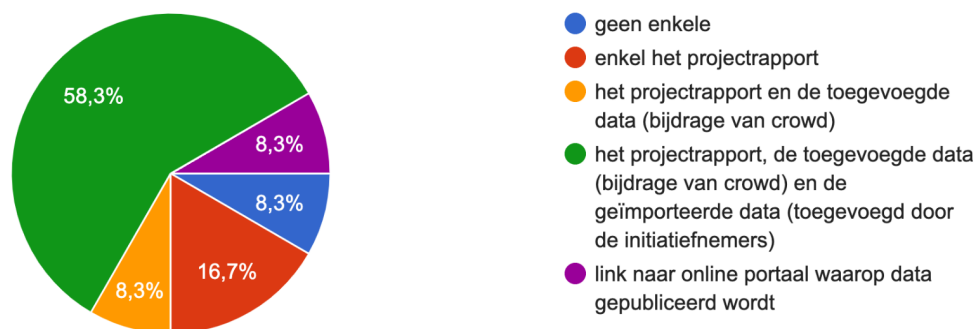
12 antwoorden

Grafiek 15: Voorkeur voor validatiemethode(s)

Welke eindresultaten moeten publiek toegankelijk kunnen worden gemaakt via het crowdsourcingplatform zelf?

12 antwoorden

Grafiek 16: Toegang tot eindresultaten via het platform zelf

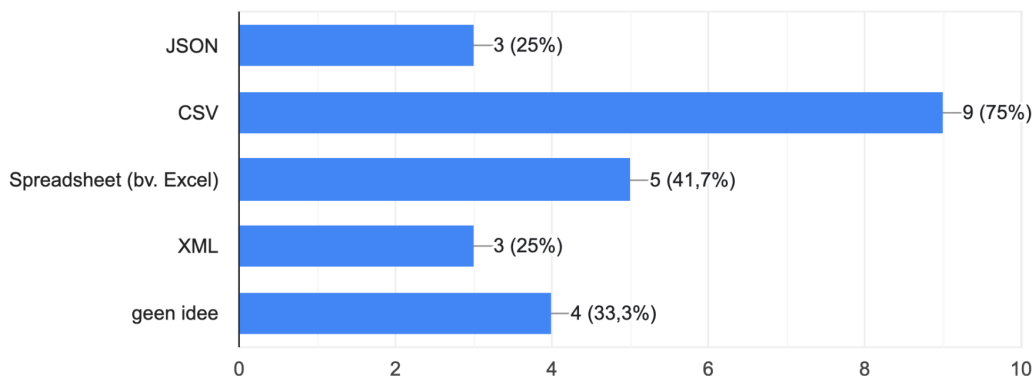
Wanneer de resultaten gevalideerd zijn, kunnen deze beschikbaar worden gesteld. Voor meer dan de helft van de respondenten is het van belang dat alle resultaten (projectrapport, toegevoegde data, geïmporteerde data) via het platform zelf beschikbaar kunnen worden gemaakt. De andere respondenten zijn verdeeld.

Het beschikbaar maken van de data gebeurt doorgaans via specifieke formaten en standaarden. Een groot deel van de respondenten verkiest een CSV- of spreadsheet bestand. JSON en XML worden telkens door een kwart van de deelnemers aangeduid. Daarnaast valt ook op dat vier deelnemers geen voorkeur hebben voor een specifiek downloadformaat. Dit geldt nog sterker voor de datastandaarden. Vijf respondenten geven aan dat ze geen idee hebben welke datastandaard voor hen noodzakelijk of makkelijk is. De voorgestelde standaarden Darwin Core en OSLO werden respectievelijk vier en drie keer

aangeduid. Op vlak van export bestaat dus een grote interesse voor de configureerbaarheid, maar de kennis over en voorkeur voor specifieke formaten en standaarden die al dan niet geïntegreerd dienen te worden, lopen sterk uiteen.

In welk formaat wil je de resultaten kunnen exporteren (bv. voor terugvloeiing naar eigen CMS)?
(Meerdere antwoorden mogelijk)

12 antwoorden

Grafiek 17: Export van resultaten (dataformaat)

Een laatste aspect in deze omgang met resultaten is de doorstroom van geverifieerde resultaten (bv. naar het collectiebeheersysteem). Het merendeel van de respondenten heeft hier bedenkingen bij. Extra externe validatie en/of selectie zijn voor velen noodzakelijk als tussenstap. Sommigen wijzen er ook op dat bestaande gegevens niet zomaar vervangen mogen worden. Tegenover een automatische doorstroom naar een collectiebeheersysteem bestaat met andere woorden een terughoudendheid.

4.2.6. Performantie

Een laatste, overkoepelend element, waarnaar in de bevraging is gepolst, is de performantie van crowdsourcingtools. Met performantie wordt hier verwezen naar de technische vereisten, technische problemen en ondersteuning die initiatiefnemers nodig achten of waar zij mee geconfronteerd werden/worden.

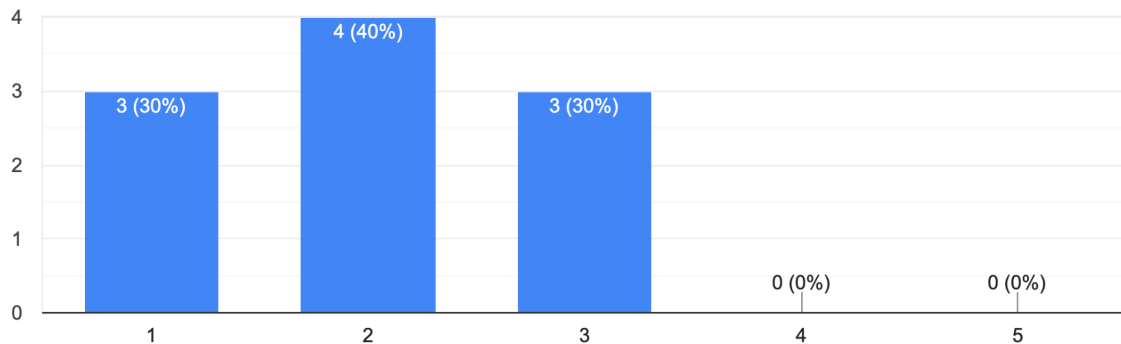
Net als bij de crowd blijkt dat de tool vooral gericht moet zijn op een gebruik via computer. Een tablet komt evenwel bij de helft van de initiatiefnemers ook naar voor als ondersteund apparaat. Responsive design is met andere woorden niet de eerste prioriteit, maar wordt tegelijk wel als een voorwaarde aanzien om een breed publiek te bereiken. Ditzelfde inzicht geldt ook voor de ondersteunde webbrowsers. Net als bij de crowd springen Google Chrome en Microsoft Edge eruit als meest gebruikte browsers, maar tegelijk blijkt dat alle voorgestelde browsers (Apple Safari, Mozilla Firefox, Internet Explorer) minstens door één respondent gebruikt werden/worden.

Deze ondersteuning van de webbrowsers is een factor die een invloed kan hebben op het al dan niet voorkomen van technische problemen. Zeven respondenten geven aan dat ze al geconfronteerd zijn met technische problemen. Voor vier van hen was dit zelden; drie deelnemers stotten toch af en toe op moeilijkheden. Het ging dan voornamelijk om lange laadtijden (4 respondenten), onverklaarbaar vastlopen (2 respondenten) en problemen bij de opslag van gemaakte wijzigingen (2 respondenten). Een snelle en stabiele omgang met

grote hoeveelheden data en een automatische opslag van wijzigingen blijken bijgevolg twee belangrijke functionaliteiten.

Hoe vaak ondervind je technische problemen?

10 antwoorden

Grafiek 18: Frequentie van technische problemen

De meerderheid van de respondenten geeft wel aan dat ze bij technische problemen voldoende ondersteuning verkregen. Hierbij blijkt een duidelijke voorkeur te bestaan voor persoonlijke ondersteuning door een medewerker van de platformbeheerder. Een hands-on ondersteuning krijgt het meeste bijval, maar ook hulp via e-mail en vergadersoftware zijn populair. Verwijzingen naar een handleiding of vaak voorkomende problemen worden bij technische problemen veel minder als geschikt aanzien.

Alles in beschouwing nemend, blijkt dat ook bij initiatiefnemers de noden en verwachtingen van een crowdsourcingtool uiteen lopen. Het lijkt daarom vooral belangrijk om een stabiele en eenvoudige basis te voorzien, met bijkomende configuratiemogelijkheden voor zij die hier nood aan hebben. Op die manier kunnen keuzes over het beheer van een project, ondersteuning van deelnemers, validatie van resultaten, ... zo veel mogelijk aan initiatiefnemers gelaten worden. Het is evenwel onmogelijk om alle keuzes te voorzien. De bovenstaande inzichten kunnen daarom helpen om te bepalen welke klemtonen gelegd kunnen worden.

5. Bijlage: definitieve vraagstelling

5.1 Onderdeel crowd

Beste,

Deze enquête gaat uit van [Plantentuin Meise](#), [Musea Brugge](#), [Vlaamse Kunstcollectie, meemoo](#) en [Ghent Centre for Digital Humanities](#). Ze is onderdeel van een project dat is gericht op de ontwikkeling van een nieuwe digitale werkplek voor online crowdsourcing (onder crowdsourcing verstaan we in de brede zin activiteiten waarin het grote publiek uitgenodigd wordt om onder meer gegevens in te voeren, te verzamelen of beeldmateriaal te interpreteren). Meer hierover kan je [hier](#) lezen.

Met deze enquête polsen we graag naar **jouw ervaringen met online crowdsourcing**. Met andere woorden, we zoeken naar **wat er beter kan én naar wat jij belangrijk vindt** wanneer je een bijdrage levert aan een online (vrijwilligers)project.

De antwoorden dienen om de **plus- en minpunten van digitale werkplekken voor online crowdsourcing te ontdekken**. Op basis daarvan willen we de noodzakelijke kenmerken van dergelijke werkplekken oplijsten. Zo kunnen we de gebruikservaring van deze digitale werkplekken verbeteren.

De antwoorden op deze vragenlijst worden **anoniem** verwerkt.

Het invullen van de vragenlijst neemt ongeveer 20 min. in beslag.

Hartelijk bedankt dat je tijd maakt om deze vragenlijst in te vullen!

1. Persoonlijke info

Deze vragen zijn belangrijk voor de analyse van de antwoorden en worden dus enkel daarvoor gebruikt.

Tot welke leeftijdscategorie behoor je? (15-25, 26-35, 36-45, 46-55, 56-65, 66-75, 76-...)

Wat is jouw geslacht? (Man/vrouw/Non-binair/Zeg ik liever niet/...)

In welke provincie woon je?

- West-Vlaanderen
- Oost-Vlaanderen
- Vlaams-Brabant
- Antwerpen
- Limburg
- Henegouwen
- Namen
- Waals-Brabant
- Luik
- Luxemburg

- Buitenland

Via welke organisatie ben je bij crowdsourcing betrokken (geweest)? (vrij invulveld)

Op welke manier ben je bij de organisatie betrokken (geweest)?

- als occasionele vrijwilliger
- als regelmatige vrijwilliger
- als professionele medewerker
- als externe academicus/onderzoeker
- als extern student
- andere? (vrij invulveld)

2. Platformen en projecten

Welke platformen ken je? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- [DoeDat](#)
- [Getuigenissen](#) (Madoc)
- [Vele Handen](#)
- [Zooniverse](#)
- [DigiVol](#)
- [Les Herbonautes](#)
- [FromThePage](#)
- [Atlantis](#)
- ... (vrij invulveld)

Aan welk(e) project(en) heb je in het verleden al meegewerkt?

- [Getuigenissen](#) (VUB)
- [Verrijk de kijk](#) (Musea Brugge)
- [Gare mijn ontcijferd](#) (Musea Brugge)
- [Transcriptie van herbariumlabels](#) (Plantentuin Meise)
- [Cameravallen](#) (Plantentuin Meise)
- Andere? (vrij invulveld)

Hoe heb je deze projecten leren kennen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- via een vrijwilligerswerking
- via de sociale media
- via een nieuwsbrief
- via de website van een instelling
- via de pers
- via vrienden/kennissen
- andere? (open invulveld)

Welke taken vervul(de) je in het project/de projecten? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- **(over)typen wat je leest** (bv. transcriptie),
- **beschrijven of benoemen wat je ziet** (bv. namen toevoegen van personen, locaties, voorwerpen, planten, dieren, ...),

- **ordenen, classificeren of structureren wat je ziet** (bv. keuzes maken uit een lijst, indelen in een bepaalde klasse),
- **je kennis delen, delen wat je weet** (bv. een foto dateren),
- **eigen inhoud toevoegen, de collectie aanvullen** (bv. een eigen foto van een object of gebeurtenis aanleveren),
- **input van andere personen of door de computer aangemaakte inhoud bevestigen, bekrachtigen, valideren, beoordelen** (bv. controleren van trefwoorden van andere gebruikers, een machinaal ingelezen transcriptie van een tekst goedkeuren),
- **persoonlijke herinneringen inbrengen** (bv. beschrijven hoe je je legerdienst hebt beleefd)
- **geolocaliseren** (bv. een bestaand gebouw lokaliseren d.m.v. geografische coördinaten, een toponiem toevoegen),
- **andere?** (invulveld)

Welke van deze taken vervulde je het liefst? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- **(over)typen wat je leest** (bv. transcriptie),
- **beschrijven of benoemen wat je ziet** (bv. namen toevoegen van personen, locaties, voorwerpen, planten, dieren, ...),
- **ordenen, classificeren of structureren wat je ziet** (bv. keuzes maken uit een lijst, indelen in een bepaalde klasse),
- **je kennis delen, delen wat je weet** (bv. een foto dateren),
- **eigen inhoud toevoegen, de collectie aanvullen** (bv. een eigen foto van een object of gebeurtenis aanleveren),
- **input van andere personen of door de computer aangemaakte inhoud bevestigen, bekrachtigen, valideren, beoordelen** (bv. controleren van trefwoorden van andere gebruikers, een machinaal ingelezen transcriptie van een tekst goedkeuren),
- **persoonlijke herinneringen inbrengen** (bv. beschrijven hoe je je legerdienst hebt beleefd)
- **geolocaliseren** (bv. een bestaand gebouw lokaliseren d.m.v. geografische coördinaten, een toponiem toevoegen),
- **andere?** (invulveld)

Rond welke thema's werk je het liefst? (Duid maximum drie antwoorden aan)

- **dierkunde/zoölogie** bv. dieren herkennen en beschrijven / vindlocaties aanduiden
- **plantkunde** bv. planten herkennen en beschrijven/ vindlocaties aanduiden
- **aardrijkskunde** bv. plaatsen op een kaart aanduiden, exacte geografische coördinaten toevoegen
- **geschiedenis** bv. foto's dateren, archiefdocumenten transcriberen
- **volkskunde/antropologie** bv. de concrete naam van een stam/volksgroep toevoegen
- **kunst** bv. thema's van een schilderij bepalen,
- **fotografie** bv. op oude foto's gebouwen of mensen herkennen en noemen
- **oude teksten** bv. handgeschreven documenten transcriberen,
- **oude kaarten** bv. plaatsen op een kaart benoemen, historische gebouwen identificeren,

- **biografische documentatie** bv. transcriberen van oude brieven van een specifiek persoon
- **taal** bv. teksten vertalen
- andere? (invulveld)

3. Toegankelijkheid/gebruiksgemak

Registratie en aanmelden

Aan welk project heb je het meest recent meegewerkt?

- (Vrij invulveld)

Moest je je voor dit project aanmelden of kon je anoniem/vrij participeren?

- aanmelden met account
- anoniem/vrij participeren

Waar gaat jouw voorkeur naar uit?

- aanmelden met account
- anoniem, vrij participeren

Welke manier(en) van aanmelden verkies je? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- via gebruikersnaam/e-mail en wachtwoord
- via sociale media als Facebook/twitter
- via Google of Microsoft account
- institutionele account (bvb van universiteit)
- [ORCID](#) (identificer voor wetenschappelijke onderzoekers)
- andere? (vrij invulveld)

Vind je tweestapsverificatie (bv. wachtwoord + code via SMS) belangrijk?

- ja, verplicht
- ja, als optie
- neen
- ik weet het niet

Welke informatie geef je bij het aanmaken van een account liever niet vrij? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- naam en voornaam
- e-mailadres
- telefoonnummer
- adres
- betaalgegevens
- beroep
- leeftijd
- geslacht
- andere? (vrij invulveld)

Vroeg men jou bij de registratie om akkoord te gaan met een aantal werkregels (bv. rond privacy of auteursrechten)?

- ja
- neen
- ik weet het niet

Vind je het belangrijk dat je dergelijke informatie over deze werkregels makkelijk kan terugvinden op de projectwebsite?

- ja
- neen
- geen mening

Voor welke werkregels wil jij toestemming geven wanneer je bijdraagt aan een online project? (slider van 'Nooit toestemming - eerder geen toestemming - neutraal - eerder wel toestemming - altijd toestemming')

- afstaan van intellectuele rechten op wat je inbracht
- de initiatiefnemer heeft het recht om al je gegevens op te slaan (privacy policy)
- aanvaarden van cookies
- de initiatiefnemer heeft het recht om al je gepersonaliseerde gegevens te verwijderen
- de initiatiefnemer kan contact opnemen met de gebruikers
- andere? verduidelijk

Vind je het belangrijk dat je de informatie over deze werkregels makkelijk kan terug vinden in de projecttool of op de projectwebsite?

- ja
- neen
- geen mening

Welk soort begeleiding vond/vind je nuttig bij de introductie tot een project? (duid maximum 3 antwoorden aan)

- persoonlijke inleiding door een projectbegeleider
- een vergadering of briefing
- tussentijds contact met een projectbegeleider (per e-mail, telefonisch, tijdens een bijeenkomst)
- uitgeschreven handleiding voor de aanvang van een project
- aparte instructies bij elk van de taken
- lijst met veelgestelde vragen
- tutorial (instructievideo)
- andere? (vrij invulveld)

Zocht je na de introductie nog ondersteuning?

- Ja
- Neen

Indien ja: welke vorm van ondersteuning geniet je voorkeur?

- persoonlijk contact met de initiatiefnemers
- persoonlijk contact met de andere gebruikers
- via een gebruikersforum gelinkt aan het platform
- via een tutorial te vinden op de projectwebsite of gelinkt aan het platform
- andere? (vrij invulveld)

Je wilt beginnen aan een project. Hoeveel vrijheid wil je bij de keuze van het bronmateriaal?

- je kan zelf zoeken in een collectie en selecteren op welk materiaal je wil werken
- je krijgt willekeurig materiaal toegewezen en kiest of je dit aanvaardt
- naargelang je expertise, interesse of ervaring krijg je materiaal toegewezen. Je kan kiezen of je dit aanvaardt.
- je bent verplicht om met het materiaal te werken dat men je toewijst

Binnen het project zijn er verschillende taken mogelijk. Welke toewijzing van taken geniet je voorkeur?

- je kiest zelf welke taken je uitvoert en welke niet
- je krijgt een willekeurige taak toegewezen en kiest of je dit aanvaardt
- naargelang je expertise, interesse of ervaring krijg je extra taken toegewezen. Je kan kiezen of je deze aanvaardt.
- je bent verplicht taken uit te voeren die men je toewijst

Welke problemen ondervind/ondervond je tijdens het werken met beelden?

- je kan het beeld niet naast de in te vullen velden plaatsen
- je kan niet inzoomen
- je kan het beeld niet draaien
- je kan het beeld niet vergelijken met een ander beeld
- je kan niet doorheen de beelden bladeren
- trage laadtijd
- je kan een specifiek deel van het beeld niet selecteren
- je ziet geen context bij het beeld (bv. metadata met datering, plaats, collectie, ...)
- je kan geen aantekeningen maken op het beeld
- andere? (vrij invulveld)

Zijn er andere aspecten die beter konden tijdens de uitvoering van taken?

- (vrij invulveld)

4. Motivatie

Waardoor voel jij je gemotiveerd om verder te werken? (duid maximaal drie antwoorden aan)

- een aanhoudende stroom van nieuw materiaal om op te werken
- een toenemende moeilijkheidsgraad van de content
- zicht op de algemene voortgang van het project
- verantwoordelijkheid in de validatie van de resultaten van anderen
- zicht op je persoonlijke voortgang

- een scorebord van alle vrijwilligers
- bijdrage leveren aan wetenschappelijk onderzoek
- online zichtbaarheid van jouw bijdrage voor een breed publiek
- persoonlijke feedback van een projectbegeleider
- taken in spelvorm, bv. een quiz
- contact met de andere vrijwilligers
- een bedankingsmoment
- andere? Vrij invulveld

Je voert veel taken uit in een project. Hoe zou jij het liefs worden beloond? (duid maximaal drie antwoorden aan)

- toekennen van virtuele badges of titels (bv. 'expert')
- door extra verantwoordelijkheid te geven (bv. valideren van de content van anderen)
- door de moeilijkheidsgraad van de taken geleidelijk aan te verhogen
- door een vermelding (bv. op de projectsite, in een eindproduct)
- ontvangst van een voordeel, zoals een gratis (museum)ticket of een specifieke publicatie
- een bedankingsmoment
- geen beloning nodig
- andere? (open invulveld)

5. Technische prestatie

Via welke apparaten heb je gewerkt?

- via je eigen computer/laptop
- via computer/laptop van de instelling
- via smartphone
- via tablet
- andere? (open invulveld)

Welke internetbrowser(s) gebruik je?

- Apple Safari
- Google Chrome
- Mozilla Firefox
- Microsoft Edge
- Internet Explorer
- andere? (open invulveld)

Ondervond je problemen met het besturingssysteem/internetbrowser van je apparaat bij de deelname aan een project?

- ja
- neen
- weet het niet meer

Welke technische problemen ondervond je?

- onverklaarbaar vastlopen
- automatisch heropstarten

- interface/werkblad niet ondersteund of niet goed zichtbaar
- lange laadtijd van het te verwerken materiaal
- Eigen toevoegingen slaan niet op
- andere? (open invulveld)

Hoe vaak ondervind je technische problemen?

- nooit
- zelden
- vaak
- zeer vaak

Zorgden de problemen ervoor dat je definitief met de taak stopte?

- ja
- neen
- ik weet het niet meer

Vind je dat je bij technische problemen voldoende ondersteuning kreeg van de projectbegeleider?

ja

neen (waarom)

weet het niet meer

Indien neen, welke ondersteuning miste je?

- (Open invulveld)

Welke technische ondersteuning van de projectbegeleider verkies je? (duid maximaal drie antwoorden aan)

- hands-on ondersteuning (de begeleider lost het voor je op)
- persoonlijke one to one ondersteuning
- verwijzing naar een uitgeschreven handleiding/tutorial
- verwijzing naar een lijst met veelgestelde vragen
- verwijzing naar een tutorial (instructievideo)
- een vergadering/of briefing
- een doorverwijzing naar een andere vrijwilliger
- andere? (open invulveld)

6. Communicatie**Vind je het belangrijk om feedback te krijgen op jouw werk?**

- ja
- neen

Naar welke vorm(en) van feedback gaat jouw voorkeur uit? (duid maximaal 3 antwoorden aan)

- persoonlijke feedback door de projectbegeleider
- persoonlijke feedback door een andere gebruiker
- een lijst met vaak gemaakte fouten
- een scorebord met aantal gevalideerde resultaten
- een vergadering/of briefing
- een algemeen projectverslag
- andere? (vrij invulveld)

Had je contact met andere gebruikers?

- ja
- neen

Via welke weg(en) houd je het liefst contact met andere gebruikers? (duid maximaal drie antwoorden aan)

- via instructiemomenten
- via feedbackmomenten
- via bedankingsmomenten
- via moderatie/bemiddeling door de projectbegeleiders
- op een gebruikersforum op het platform of de projectwebsite
- via een sociale mediagroep (bijv. Facebook-groep)
- anders (vrij invulveld)

Hoe tevreden ben je over de communicatiemogelijkheden met de andere gebruikers?

- niet tevreden
- nauwelijks tevreden
- neutraal
- tevreden
- uitermate tevreden

Hoe tevreden ben je over de communicatiemogelijkheden met de initiatiefnemers?

- niet tevreden
- nauwelijks tevreden
- neutraal
- tevreden
- uitermate tevreden

Is er nood aan een specifieke plek om problemen/misbruik aan te kaarten bij de projectbegeleiding?

- ja
- neen
- geen mening

Indien ja, hoe moet deze plek voor het melden van problemen/misbruik eruitzien?

- een digitaal meldpunt

- een gebruikersplatform
- een telefoonnummer waarop je de projectbegeleiding kunt bereiken
- een sociale mediagroep gelinkt aan het project (bijv. Facebook-groep)
- andere?

7. Resultaten

Werd je op een of andere wijze betrokken bij de validatie of de controle van de projectresultaten?

- ja
- neen
- ik weet het niet

Welke vorm van validatie vind je het meest geschikt? Rangschik de mogelijkheden van 1 (minst geschikt) tot 4 (heel geschikt):

- ik kan de input van andere medewerkers valideren (goed- of afkeuren)
- ik kan een alternatieve oplossing inbrengen
- ik kan mogelijke fouten melden bij de projectbegeleider
- ik kan mogelijke fouten rechtstreeks melden aan een andere medewerker

Ik vind het belangrijk dat ik een overzicht heb van mijn bijdrage en mijn ingebrachte resultaten kan herbekijken.

- akkoord, maar enkel mijn eigen bijdragen
- akkoord en graag ook de bijdragen van anderen
- niet akkoord

Ik vind het belangrijk dat ik op de hoogte word gehouden van de voortgang van een project (de nieuwe bijdragen van mezelf en anderen)?

- akkoord
- niet akkoord

Hoe word je liefst op de hoogte gehouden van de voortgang van een project? (duid maximaal 3 antwoorden aan)

- via een regelmatige projectmail
- via regelmatige boodschappen in de projecttool
- via een projectdashboard in de projecttool waar je de voortgang van het project kunt aflezen aan de hand van statistieken
- via samenkomsten van de deelnemersgroep
- via virtuele samenkomsten van de deelnemersgroep
- via een afsluitende melding wat er met de projectresultaten zal gebeuren
- andere? (vrij invulveld)

Slot

Hartelijk dank om aan deze enquête deel te nemen.

Mogen we jou contacteren om eventueel bijkomende mondelinge vragen te stellen, laat dan hier je e-mailadres achter. (Open invulveld).

Wil je graag het eindrapport van deze bevraging ontvangen, laat dan hier je e-mailadres achter. (Open invulveld)

Indien je je e-mailadres opgaf, zal deze enkel worden gebruikt voor de doeleinden die hierboven zijn beschreven.

5.2 Onderdeel initiatiefnemers

Beste,

Deze enquête gaat uit van Plantentuin Meise, Musea Brugge, Vlaamse Kunstcollectie, meemoo en Ghent Centre for Digital Humanities en kadert binnen een traject gericht op de ontwikkeling van een nieuwe applicatie voor online crowdsourcing. Meer over dit traject kan je hier lezen.

Met deze enquête polsen we naar **jouw ervaringen met online crowdsourcing**. Met andere woorden, we zoeken naar **wat er beter kan én naar wat jij belangrijk vindt** wanneer je een crowdsourcingsproject opzet.

De antwoorden dienen om de **plus- en minpunten van digitale werkplekken, platformen of tools voor online crowdsourcing te ontdekken**. Op basis daarvan willen we de noodzakelijke en prioritaire kenmerken van dergelijke werkplekken oplijsten. Zo kunnen we de gebruikservaring en de mogelijkheden hiervan verbeteren.

De antwoorden op deze vragenlijst worden **anoniem** verwerkt.

Het invullen van de vragenlijst neemt ongeveer 20 min. in beslag.

Hartelijk bedankt dat je tijd maakt om deze vragenlijst in te vullen!

1. Persoonlijke info

Tot welke leeftijdscategorie behoor je? (20-35, 36-45, 46-55, 56-65, 66-...)

Wat is jouw geslacht?

- Man
- Vrouw
- Non-binair
- Zeg ik liever niet

In welke provincie woon je?

- West-Vlaanderen
- Oost-Vlaanderen
- Vlaams-Brabant
- Antwerpen
- Limburg
- Henegouwen
- Namen
- Waals-Brabant
- Luik
- Luxemburg
- Ik woon niet in België

Via welke organisatie ben je bij crowdsourcing betrokken (geweest)?

- Vrij invulveld

Op welke manier ben je bij de organisatie betrokken (geweest)?

- als collectiemedewerker
- als publieksmedewerker
- als vrijwilligerscoach
- als wetenschapper
- als medewerker communicatie
- als IT'er
- andere? (vrij invulveld)

2. Platformen en projecten**Welke projecten heb je reeds opgezet?**

- vrij invulveld

Op welk(e) platform(en) heb je al projecten opgeladen?

- [DoeDat](#)
- [Vele Handen](#)
- [Zooniverse](#)
- [Madoc](#)
- [DigiVol](#)
- [Les Herbonautes](#)
- [Atlantis](#)
- [FromThePage](#)
- ...

Is crowdsourcing een permanente doelstelling van jouw organisatie?

- ja
- neen
- ik weet het niet

Met welk(e) doel(en) zet jouw organisatie deze projecten op?

- de collectie beter inventariseren, beschrijven en documenteren
- de collectie waarderen
- de collectie uitbreiden
- de collectie ontsluiten
- de band met het publiek versterken
- nieuwe vrijwilligers bereiken
- nieuwe doelpublieken bereiken
- wetenschappelijk onderzoek faciliteren
- het valideren van via artificiële intelligentie verzamelde gegevens
- andere (vrij invulveld)

Welke projecten zou jouw organisatie in de toekomst nog graag opzetten?

- vrij invulveld

Welke taken voorzag je in de door jou opgezette projecten en/of wil je voorzien in toekomstige projecten?

- (over)typen wat je leest (bv. transcriptie),

- beschrijven of benoemen wat je ziet (bv. namen toevoegen van personen, locaties, voorwerpen, planten, dieren, ...),
- ordenen, classificeren of structureren wat je ziet (bv. keuzes maken uit een lijst, bladeren indelen in bepaalde klassen),
- je kennis delen, delen wat je weet (bv. een foto dateren),
- eigen inhoud aanbrengen, de collectie aanvullen (bv. een (foto van een) object of gebeurtenis aanleveren),
- input van anderen of machinaal gegenereerde content bevestigen, bekrachtigen, valideren (bv. controleren van tags van andere gebruikers, een machinaal ingelezen tekst goedkeuren),
- persoonlijke herinneringen inbrengen (bv. beschrijven hoe je je legerdienst hebt beleefd)
- geolocaliseren (bv. een bestaand gebouw lokaliseren d.m.v. geografische-coördinaten, een toponiem toevoegen),
- andere? (invulveld)

Rond welke thema's werden/worden de projecten opgezet?

- dierkunde/zoölogie bv. dieren herkennen en beschrijven / vindlocaties aanduiden
- plantkunde bv. planten herkennen en beschrijven/ vindlocaties aanduiden
- aardrijkskunde bv. plaatsen op een kaart aanduiden, exacte geografische coördinaten toevoegen
- geschiedenis bv. oude foto's dateren, historische thema's bepalen,
- volkskunde/antropologie bv. de concrete naam van een stam/volksgroep toevoegen
- kunst bv. thema's van een schilderij bepalen,
- fotografie bv. op oude foto's gebouwen of mensen herkennen en noemen
- oude teksten bv. handgeschreven documenten transcriberen,
- oude kaarten bv. plaatsen op een kaart benoemen, historische gebouwen identificeren,
- biografische documentatie bv. transcriberen van oude brieven van een specifiek persoon
- taal bv. teksten vertalen
- andere? (invulveld)

3. Gebruiksgemak

Welke vorm(en) van uitleg bij het opzetten van projecten op een platform vind je het meest geschikt? Geef voor elk antwoord een score van 1 (niet geschikt) tot 5 (zeer geschikt)

- een uitgeschreven handleiding
- een of meerdere tutorials/instructievideo's
- een tutorial op het platform zelf
- een lijst met veelgestelde vragen
- een workshop door de platformbeheerder
- persoonlijke begeleiding door de platformbeheerder

Welke manier om beelden en data te importeren verkies je?

- manuele datadumps
- geautomatiseerd, middels een endpoint op het collectiebeheersysteem of op een datahub/imagehub
- middels iiif-manifest URL
- toevoegen van andere persistente URI's
- andere (vrij invulveld)

Zijn er, op de door jou gebruikte tools, voldoende mogelijkheden om het invulmodel van de gegevens die je wil werven (bv. het type invulvelden, de annotatiemogelijkheden, links naar externe vocabularies, regio's op beeld selecteren, facultatieve of verplichte velden aangeven, ...) flexibel vorm te geven?

- ja
- neen
- ik weet het niet

Indien neen, welke mogelijkheden ontbreken er volgens jou?

- (vrij invulveld)

Welke manier voor de toewijzing van taken binnen een project spreekt jou als initiatiefnemer het meeste aan? Rangschik van 1 (minst geschikt) tot 5 (meest geschikt).

- de deelnemer/bijdrager kan vrij kiezen binnen het geheel van taken in een project
- de deelnemer/bijdrager krijgt een willekeurige taak toegewezen en kiest of hij/zij dit aanvaardt
- naargelang de expertise of ervaring krijgt de deelnemer/bijdrager extra taken toegewezen. Hij/zij kan kiezen of hij/zij deze aanvaardt.
- naargelang de expertise of ervaring krijgt de deelnemer/bijdrager extra taken toegewezen. Hij/zij kan enkel deze taken uitvoeren.
- de deelnemer/bijdrager is verplicht om de taak te doen die men hem/haar toewijst

Hoe houd je het liefst een overzicht over de deelnemers en hun bijdragen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- via een dashboard met algemene statistieken per deelnemer
- via een dashboard met algemene statistieken per te crowdsourcen record/bestandsdeel
- via een lijst van deelnemers met bijhorende bijdragen
- via een meldingensysteem (bv. een melding wanneer een nieuwe deelnemer aan een taak start)
- andere? (vrij invulveld)

Heb je nog andere specifieke voorstellen om het gebruiksgemak van een crowdsourcing tool voor de projectbegeleider(s) te vergroten?

- (vrij invulveld)

4. Omgang met resultaten

Welke validatiemethode(s) vind je wenselijk?

- manuele validatie door deskundige medewerkers
- manuele validatie door andere leden van de crowd (bv. via reputatiesysteem)
- machinale validatie (bv. wanneer X maal hetzelfde antwoord gegeven wordt)
- andere (vrij invulveld)

Voor wie mogen de voorlopige resultaten tijdens de loop van het project zichtbaar zijn?

- enkel voor de projectbegeleider(s)
- enkel voor de projectbegeleider(s) en eventuele validatoren
- enkel voor de projectbegeleider(s), eventuele validatoren en de eigen bijdragen van de onderscheiden deelnemers
- voor de projectbegeleider(s), eventuele validatoren en alle bijdragen voor alle deelnemers
- voor elke bezoeker van het platform (publiek)
- Andere (vrij invulveld)

Welke eindresultaten moeten publiek toegankelijk kunnen worden gemaakt via het crowdsourcingsplatform zelf?

- geen enkele
- enkel het projectrapport
- het projectrapport en de toegevoegde data (bijdrage van de crowd)
- het projectrapport, de toegevoegde data (bijdrage van de crowd) en de geïmporteerde data (toegevoegd door de initiatiefnemers)
- andere (vrij invulveld)

In welk formaat wil je de resultaten exporteren (bv. voor terugvloeiing naar eigen CMS)? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- JSON
- CSV
- Spreadsheet (bv. Excel)
- XML
- geen idee
- andere (vrij invulveld)

Zijn er specifieke standaarden die je gehanteerd wil zien wanneer de resultaten publiek toegankelijk worden gemaakt?

- Linked art
- OSLO (Open Standaarden voor Linkende Overheden)
- EDM (Europeana Data Model)
- Darwin Core
- geen idee
- andere? (open invulveld)

Ben je voorstander van een automatische doorstroom en/of terugvloeiing van geverifieerde data naar het collectiebeheersysteem?

- ja
- neen
- geen mening

Waarom?

- (vrij invulveld)

5. Communicatie en interactie**Welke werkregels zijn volgens jou cruciaal voor een digitaal crowdsourcingproject en moeten aan deelnemers worden meegedeeld?**

- afstaan van intellectuele rechten op wat is ingebracht
- de initiatiefnemer heeft het recht om al je gegevens op te slaan (privacy policy)
- aanvaarden van cookies
- de initiatiefnemer heeft het recht om al je gepersonaliseerde gegevens te verwijderen
- de initiatiefnemer kan contact opnemen met de gebruikers
- andere? (vrij invulveld)

Hoe onderhoud jij het liefst contact met de deelnemers? (Duid maximaal drie antwoorden aan)

- via een gebruikersforum op het platform
- via een sociale mediagroep (bv. Facebook-groep)
- via een nieuwsbrief
- via een nieuwsbrief gelinkt aan het platform
- via een eigen projectwebsite
- via e-mail
- via vergadersoftware (bv. MS Teams, Zoom, ...)
- via fysieke bijeenkomsten
- andere? (vrij invulveld)

Welke initiatieven neem jij liefst om de deelnemers te instrueren?

- persoonlijke one to one ondersteuning
- de opmaak van een geschreven handleiding
- de opmaak van een lijst met veelgestelde vragen
- de opmaak van een tutorial (instructievideo)
- aparte (pop-up) instructies bij elke taak
- een vergadering en/of briefing
- de doorverwijzing naar een andere vrijwilliger
- Anders (vrij invulveld)

Is er op een platform nood aan een plek waar deelnemers specifieke problemen/misbruik bij de projectbegeleiding kunnen aankaarten?

- ja
- neen
- ik weet het niet

Indien ja, hoe moet deze plek eruitzien?

- een digitaal meldpunt
- een gebruikersplatform
- een telefoonnummer waarop je de projectbegeleiding kunt bereiken
- een sociale mediagroep gelinkt aan het project (bijv. Facebook-groep)
- andere?

Welke vorm(en) van feedback ressorteert/ressorteren volgens jou het meeste effect?

(Duid maximaal drie antwoorden aan)

- persoonlijke feedback door de projectbegeleider
- persoonlijke feedback door een andere gebruiker
- lijst met vaak gemaakte fouten
- een scorebord met het aantal gevalideerde resultaten
- een vergadering/of briefing
- een algemeen projectverslag
- andere? (vrij invulveld)

Hoe verhoog je volgens jou het best de motivatie van de deelnemers? Geef voor elk antwoord een score van 1 (minder geschikt) tot 5 (zeer geschikt).

- een aanhoudende stroom van nieuw materiaal om op te werken
- een toenemende moeilijkheidsgraad van de content
- gelaagde toegang tot bijkomende functionaliteiten op basis van verdienste
- zicht op de algemene voortgang van het project
- verantwoordelijkheid in de validatie van de resultaten van anderen
- zicht op je persoonlijke voortgang
- een scorebord van alle vrijwilligers
- bijdrage leveren aan wetenschappelijk onderzoek
- online zichtbaarheid van jouw bijdrage voor een breed publiek
- persoonlijke feedback van een projectbegeleider
- taken in spelvorm, bv. een quiz
- contact met de andere vrijwilligers
- een bedankingsmoment, terugkommomenten voor gebruikers

Welke spelelementen lijken jou nuttig?

- een quiz
- een omkaderend verhaal
- competitie tegen een andere speler
- geen enkele
- andere? (vrij invulveld)

Welke vormen van beloning vind je het meest geschikt? (Duid maximaal drie antwoorden aan)

- toekennen van virtuele badges of titels (bv. 'expert')
- door extra verantwoordelijkheid te geven (bv. valideren van de content van anderen)
- door de moeilijkheidsgraad van de taken geleidelijk aan te verhogen

- door een vermelding (bv. op de projectsite, in een eindproduct)
- ontvangst van een voordeel, zoals een gratis (museum)ticket of een specifieke publicatie
- een bedankingsmoment
- andere? (open invulveld)

Naast communicatie met de crowd is er ook nood aan een goede taakverdeling binnen de eigen organisatie. Welke profielen zijn nodig bij het opzetten en opvolgen van een crowdsourcing project?

- collectiemedewerker(s)
- publiekswerker(s)
- communicatiemedewerker(s)
- IT'er(s)
- inhoudelijke experts
- andere (vrij invulveld)

Tot slot is ook communicatie met platformbeheerders van belang. Via welke weg(en) moeten de platformbeheerders bereikbaar zijn?

- via e-mail
- via een chatbox
- telefonisch
- via vergadersoftware
- via een contactformulier op het platform zelf
- andere (vrij invulveld)

Vind je dat je bij het opzetten van een project voldoende door hen begeleid wordt?

- ja
- neen

Indien neen, welke vorm(en) van begeleiding mis je?

- (vrij invulveld)

6. Flexibiliteit

Hoe belangrijk vind je de configureerbaarheid van onderstaande functionaliteiten van een crowdsourcing tool? Geef voor elk element een score van 1 (weinig belangrijk) tot 5 (zeer belangrijk)

- visuele vormgeving (bv. positie van beelden en invulvelden, kleuren)
- instructievormen (bv. toevoegen tutorials, hulp-iconen)
- spelelementen (bv. score, quiz)
- specifieke metadata beschikbaar maken voor zoeken in collecties
- viewer (bv. zoom, rotatie)
- datamodel (bv. type invulvelden, keuzelijsten, annotatiemogelijkheid)
- validatiemethode (bv. door andere gebruikers, door controleur, door projectleider, machinale validatie)
- samenstellen van eigen collecties o.b.v. bestaande collecties

- vorm van feedback (bv. scorebord, lijst met veelgemaakte fouten, projectverslag)
- zichtbaarheid van resultaten (bv. alles zichtbaar voor iedereen, enkel eigen bijdrage)
- export van data (bv. formaat van data, eventuele standaarden waarin de data worden opgeleverd, endpoint voor verbinding met het collectiebeheersysteem)
- beheer van gebruikers (bv. aanmelden voor project, al of niet vrij bijdragen, ...)
- beloning (bv. toekennen van medailles of titels, toekennen van extra verantwoordelijkheden, ...)

Via welke apparaten moeten deelnemers aan jouw project kunnen bijdragen?

- via hun eigen computer/laptop
- via een computer/laptop van de instelling
- via smartphone
- via tablet
- andere? (open invulveld)

7. Performantie

Indien van toepassing, via welke internetbrowser(s) gebruik je de tool?

- Apple Safari
- Google Chrome
- Mozilla Firefox
- Microsoft Edge
- Internet Explorer
- andere? (open invulveld)

Hoe vaak ondervind je technische problemen?

- nooit
- zelden
- vaak
- zeer vaak

Welke technische problemen ondervond je?

- onverklaarbaar vastlopen
- automatisch heropstarten
- lange laadtijd van het te verwerken materiaal
- onmogelijk om data te importeren
- onmogelijk om data te exporteren
- wijzigingen slaan niet op
- andere? (open invulveld)

Vind je dat je bij technische problemen voldoende ondersteuning kreeg van de platformbeheerder?

ja

neen (waarom)

weet ik niet meer

Welke technische ondersteuning van de platformbeheerder verkies je? (Duid maximaal twee antwoorden aan)

- hands-on ondersteuning (de platformbeheerder lost het voor je op)
- persoonlijke ondersteuning via e-mail
- persoonlijke ondersteuning via vergadersoftware (bv. zoom, MS Teams, ...)
- verwijzing naar een uitgeschreven handleiding/tutorial
- verwijzing naar een lijst met veelgestelde vragen
- andere? (open invulveld)

Heb je nog bijkomende suggesties voor technische ondersteuning?

- open invulveld

Slot

Hartelijk dank om aan deze enquête deel te nemen!

Mogen we jou contacteren om eventueel bijkomende mondelinge vragen te stellen? Laat dan hier je e-mailadres achter. (Open invulveld).

Wil je graag het eindrapport van deze bevraging ontvangen? Laat dan hier je e-mailadres achter. (Open invulveld)

Indien je je mailadres opgaf, zal deze enkel worden gebruikt voor de doeleinden hierboven beschreven.